V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)

Iulie 1953 III,7 R O M A
Nr 31 Via C.Morin, 6

ULTIMELE EVENIMENTE

Nesterilizat la timp,cum pretindeau prietenii probaţi ai comunismului,
poporul german,fără să aştepte încuviinţarea labinului din Sărindar,s'a ridi-
cat ca un singur om contra opresorului.In timp ce d-l Churchill,de dragul că-
ruia atâţia dintre conducătorii de ieri ai României au trădat interesele na-
ţiunii,se pregătea să întindă mâna noului călău dela Kremlin,a cărui dorinţă
de destindere s'a manifestat pân'acum doar prin liberarea a 4-5 rusoaice,mă-
ritate cu cetăţeni englezi,- poporul german,cu epica răsmeriţă,a spart ouăle
în coşul cu intenţii conciliatoare ale premierului britanic,teribil de avar
cu vieţile supuşilor Maestăţii Sale,dar f.darnic cu ale milioanelor de robi
de peste cortină.Nobila naţiune a dat încă o probă,ca pe câmpiile fără sfâr-
şit ale Rusiei,de vigoare,excepţional curaj şi inepuizabilă forţă de recupe-
rare,dovedind incontestabil că principala stăvilă în faţa slavismului pornit
la cucerirea lumii -într'un moment când sora noastră Franţa se joacă de-a gu-
vernul,iar protectoarea prin definiţie,Anglia,arde de nerăbdare să repete ca-
tastrofalele erori dela Yalta şi Potsdam,- este şi rămâne poporul german.

Dar şi celelalte ţări robite,chiar fără enormul avantaj al unei frontie-
re comune cu lumea liberă(şi egoistă),îndrăsnesc să-şi manifeste -cum s'a în-
tâmplat recent la Pilsen(Cehoslovacia),la Plovdiv(Bulgaria),la Csepel(Unga-
ria),la Deva,Arad,Timişoara,Bucuresti,- neresemnarea la starea de sclavie
perpetuă - pentru care sunt,de altfel,mai puţin vinovate Sovietele,cu progra-
mul lor de dominaţie mondială,cunoscut şi de copilaşii dela grădiniţă,decât
marile şi naivele democraţii apusene,cu suita lor de lachei dela conducerea
nefericitelot ţări din răsăritul Europei.

Aceste reacţiuni vin să pecetluiască definitiv şi inechivocabil voinţa
popoarelor împilate de a nu mai servi ca marfă de schimb în natură în trata-
tivele dintre Răsărit şi Apus.In acelaş sens vorbesc faptele din Corea: în a-
junul semnării unui armistiţiu care,după atâtea jertfe ale lumii libere,ar
lăsa totuş pe comuniştii agresori să-şi facă mendrele la nord de paralela 38
Syngman Rhee dă drumul prizonierilor ostili repatrierii,ba chiar impunerii
de a sta de vorbă cu emisarii propriilor călăi.Enervare mare,fireşte,în can-
celariile Occidentului: unele guverne sperau,după tratatul din Panmunjon,să
mai recupereze 4-5 neveste şi să dea în sfârşit curs schimbului de prizonieri,
deja început cu atâta succes,de 1 la 10!

Insoţind cu sila pe Turci la asediul Vienei,în 1683,Şerban Cantacuzino,
Domnul Ţării Româneşti,care era cu sufletul de partea Apusului,n'a pus în tu-
muri ghiulele adevărate.In răsboiul trecut,Apusul arunca însă la noi bombe
reale,pustiitoare,spre a sili poporul român să accepte invazia rusească.Mate-
rie de reflectat,mai ales astăzi,când numeroase agenţii de presă dau ştirea
că şantajul Moscovei -după care,în schimbul reunificării Germaniei,Occiden-
tul ar trebui să recunoască starea de fapt din ţările"satelite",cu alte cu-
vinte înrobirea definitivă şi a neamului nostru,- este considerat cu multă
bunăvoinţă atât la Paris cât şi la Londra.Lipseşte,din fericire,adeziunea
Washingtonului..

Greutăţile Occidentului,datorite mai ales egoismului,sunt cunoscute.Casi
tendinţa burghezului apusean,cu gura plină de vorbe mari("democraţie","liber-
tate"),de a-şi cumpăra comoditatea siestei cu sclavizarea perpetuă a popoare-
lor noastre.A iritat calmul cu care,de pe linia de demarcaţie dela Berlin,
"observatorii"occidentali,generoşi când e vorba de incitări la revoltă,pri-
veau cum tancurile ruseşti striveau capetele muncitorilor germani,ridicaţi
să-şi ceară dreptul la o existenţă omenească.Acum se vorbeşte de negocieri,
de schimburi comerciale reclamate cu suspectă insistenţă de Ruşi,de târguieli
ruşinoase pe socoteala umbrelor omeneşti din imperiul lui Malenkov.Delictul
de a-i fi făcut cadou milioane de Europeni liberi riscă să se complice astfel
cu batjocura.Şi nu se batjocoreşte fără cuvenita răsplată -care ar putea fi,
bunăoară,sovietizarea întregii lumi- sângele celor ce zi de zi cad victime
preţiosului aliat de ieri al Occidentului!

V A T R A

TESTAMENT POLITIC. Simţind că i se apropie sfârşitul, bătrânul Doxache Hurmuzachi chemă la Cernăuca(1857), în jurul patului său, pe fruntaşii Românilor bucovineni, pentru a le da, cu limbă de moarte, aceste înălţătoare poveţe:

"Prieteni şi scumpi compatrioţi, vă mulţămesc de cercetare. Eu poate nu voiu mai trăi mult, Domniile Voastre însă veţi trăi şi trebue să trăiţi, dar să nu uitaţi că aveţi de îndeplinit trei datorii mari şi sfinte, pentru care aveţi a răspunde înaintea lui Dumnezeu, înaintea oamenilor şi a urmaşilor voştri. Aceste trei datorii sunt: patria, limba şi biserica. Românească este ţara aceasta, în care trăim, câştigată şi păstrată cu sângele străbunilor noştri şi înzestrată cu drepturi româneşti, care n'au putut să apună, pentrucă sunt o proprietate nepieritoare a ei. Limba română, sufletul naţionalităţii noastre, pe care ne-au păstrat-o străbunii noştri în timpii barbariei chiar cu răpunerea vieţii, a fost totdeauna şi este adevărata limbă a acestei ţeri; nici un drept nu s'a aflat în putere ca s'o desfiinţeze. Biserica ţerii noastre este biserica ortodoxă, odorul cel mai scump al sufletelor noastre, care cu totul că are drepturile cele mai frumoase, se află totuş în împrejurările de faţă ameninţată de nişte jurstări nefavoritoare şi care ajutorul fiilor săi ca să o apere.

Deci vă jur pe Dumnezeu, pe fericirea voastră şi pe tot ce aveţi mai preţios şi mai sfânt, ca să fiţi urmaşi demni de străbunii şi părinţii voştri, ca să vă nevoiţi cu toată virtutea nu numai să apăraţi drepturile, religiunea şi limba patriei voastre, ci să le lăsaţi urmaşilor voştri într'o stare mai înfloritoare decât le-aţi primit. Iar pentru binele şi fericirea naţiunii române să depărteze Dumnezeu din mijlocul Românilor sământa intrigei şi a invidiei, spiritul de partid, egoismul şi pofta de a domni cu stricăciunea binelui public şi să le insufle spiritul armoniei, al frăţiei şi al bunei înţelegeri între sine spre înfiinţarea măreţului scop ce le stă înainte".

Vrednica sa soţie, Elena Murguleţ, cu care a avut 7 copii, îi spusese cândva cuvintele devenite celebre: "Să grijim, iubite soţule, cu tot adânsul, ca în amestecătura aceasta de limbi copiii noştri să rămână ceeace suntem noi, adică Români, şi să-şi păstreze cu sfinţenie sentimentele lor naţionale în tot cursul vieţii lor".

CÂNTECE DELA VÂRŞEŢ

Voinicul care-i voinic
Nu se teme de nimic
Iese seara la colnic;
Iese cu mâinile goale
Iar la brâu are pistoale;
Are mâneci sufulcate
Şi-i cu cărăbina'n spate.
Iară care voinic nu-i
Frică-i şi de umbra lui.

Voinicul care-i voinic
Iese seara în colnic:
Iese seara pe'nserat
Când toţi în sat s'au culcat
Şi la mândra lui se duce
Ca să-i dea guriţă dulce.

Mărie cu ochii verzi
Iesi afară de mă vezi
Până sunt grânele verzi;
Că dacă s'o secera
Cu mult dor mă vei căta
Ori ne-om mai vedea ori ba.

Pe Măria cu ochi verzi
Niciodată să n'o crezi;
Holda trebui secerată
Şi Măria sărutată.

Foaie verde de sulfină
La mândruţa mea'n grădină
A prins dorul rădăcină
Şi dragostea pe-o tulpină.
Aş voi să-l bag în casă
Rădăcina nu mă lasă;
Aş voi să-l bag în tindă
Rămurile-i dau de grindă;
Aş voi să-l iau cu mine
Rădăcina-i prinsă bine.

Fă-mă doamne ce mi-i face:
Fă-mă trestie de baltă
Subţire doamne şi naltă,
Şi m'asvârle pe-o câmpie
Să mă fac butuc de vie
Şi din mine-un strugureaş
Să mă rup'un junelaş.

&&. "Uzura Evreilor din Bucovina luase proporţii aşa de mari (sub Austriaci), încât se îngroziră şi străinii, şi aceştia se simţiră îndemnaţi a le denunţa guvernului şi întregii lumi civilizate. Procentele ce se luau pentru banii împrumutaţi ajungeau 50, ba chiar 120 la sută! Numai la 1877 se stabili dobânda maximală de 12 la sută. Pământurile ţărăneşti treceau rând pe rând în mâinile străinilor ca Nemţi, Evrei, Poloni, etc.; pe calea aceasta a ajuns o bună parte din moşia noastră strămoşească din Bucovina în mâini străine, dat fiind că în Bucovina nu s'a respectat inalienabilitatea proprietăţii rurale". ("Un capitol din viaţa culturală a Românilor din Bucovina, 1774-1857" (p.62), de Ion NISTOR, fost profesor universitar, fost ministru liberal).-

PENTRU LEGIONARI

Scrie d-l P.MIHALCEA,adresându-se autorilor răvașelor dela"Doruri și nocazuri": "Vedem o mulțime de propuneri în Vatra"noastră",dar toate iscălite sau trimise numai de inițiale,nici pseudonime cel puțin.După mine cred că inițialele acestea sunt o lipsă de curaj din partea noastră.Timpul de a ne șopti la ureche și pe după pavăză,cred că a trecut.E adevărat că"comandanții" noștri"responsabili"n'au curajul să iasă pe teren,dar nici să spună că nu mai pot.Trecutul lor trebue să fie un exemplu pentru noi,dar dacă acum sunt obosiți ce trebue să mai așteptăm dela ei? Omului nu-i poți pune în spate ce nu poate duce.. Mă bucură propunerea cu"fruntașul";îl avem de mult săracul, a ieșit pe teren,dar ochii minților noastre nu-l văd din cauza plasei"comandantului"ce ne stă mereu în ochi.Fruntașul este acolo unde se vede curaj,acțiune,desinteres,iar pe domnii"comandanți"o să-i punem după puterile d-lor: trăgători,încărcători,grenadiri,etc. Aștept să vă văd numele.Cu drag.."

De când apare"Vatra",am primit numai 4-5 scrisori anonime,dar n'am publicat niciun rând din ele.Toate celelalte au fost semnate,însă noi le-am redat cu inițiale.Căci n'am vrut să atentăm la începutul de curaj al unor oameni cari,dând,cu cinstea și trecutul lor curat,oxigen brigadirismului,crezuseră că servesc nici mai mult nici mai puțin decât,. Mișcarea Legionară!

In vremile tulburi dela sfârșitul răsboiului,și mai târziu,au dispărut, destul de misterios,câțiva camarazi,iar legionărimea a discutat mult,în surdină,probabilitatea unui amestec al oamenilor d-lui Sima în această afacere. In sprijinul ipotezei venea nu numai cunoscutul dispreț al"comandantului"pentru viața altora,ci și faptul că victimele se găseau de partea celor ce"mârâiau"sau care,prin poziția lor excepțională,ar fi putut crea dificultăți unei șefii ce se râvnea consolidată.Astfel,de pildă,adânca frământare sufletească a profesorului Ionică,permanent hărțuit între porunca"unității" și conștiința clară de a-și fi pierdut fratele din neghiobia"comandantului",nu era un secret pentru nimeni;iar de dorința lui Corneliu Georgescu de a se întâlni,îndată ce se va putea,cu d-l Gârneață,se vorbea insistent.Cum au pierit,nu știe nimeni,dar foarte interesant e că bănuelile s'au îndreptat toate într'o singură direcție.Adevărul e probabil că nu se va afla niciodată;însă de ce sunt capabili"legionarii"d-lui Sima poate atesta,cu martori din cei mai serioși,și autorul acestor rânduri,dintr'o penibilă experiență personală făcută într'o noapte ploioasă și neagră chiar pe vremea disparițiilor misterioase,la reședința și sub ochii"comandantului"însuș și pe lungul drum de pădure ce leagă Bad Aussee de gara din Attnang.

In această atmosferă de teroare brigadiră a fost numai natural ca morțile ulterioare să se atribue aceleeași cauze.Așa a fost interpretată moartea lui Bulbuc.Așa a profesorului Sân-Georgiu,a preotului Palaghiță.In Austria, un"om de credință"a lovit cu ranga în cap pe camaradul său Cutabiță până l-a socotit mort,pentrucă nu mai credea în virtuțile miraculoase ale genialului dela Brad.Când a murit Vasiliu-Cluj,ni s'a scris: nu găsiți nicio legătură între această nenorocire și faptul că maestrul tocmai anunțase publicarea resurselor financiare ale d-lui Sima?.. Până și moartea lui Crișu Axente ne-a fost comunicată cu aceste semnificative cuvinte: "Incă unul ce ne părăsește - și tocmai când se spune că era tare supărat și amărît pe Horia Sima"..

Suntem departe de a socoti fundate toate aceste groasnice suspiciuni. Bulbuc,de pildă,se știe că a fost ucis de un băetan,hoț-amator,la granița italo-franceză,pe când însoțea pe"comandant"într'una din interminabilele sale aventuri;Palaghiță și Crișu au murit la operație;de Vasiliu-Cluj s'a spus că l-a călcat o mașină;etc. Rămâne totuș în picioare,ca o realitate de netăgăduit,atmosfera otrăvită ce face posibile svonurile cele mai fantastice,o atmosferă de asasinat care,din fericire pentru Mișcare,pe măsura limpezirii lucrurilor se circumscrie tot mai mult în jurul brigăzii celui ce a favorizat-o. Iată de ce am crezut necesar să protejăm pe corespondenții noștri ocazionali, măcar în faza aceasta de desmeticire,de niște răsbunări pe care conștiința legionară -nu totdeauna fără temei- le crede chiar foarte posibile.

Cât privește refacerea Mișcării,optimismul nostru e mai temperat decât al d-lui Mihalcea.De putința regrupării nu ne îndoim,dar se știe că e mai ușor să faci o haină nouă decât să întorci una veche,că zece înțelepți abia de pot gândi să scoată piatra aruncată'n baltă de un singur nebun.Problema e delicată și cere multă chibzuință;o îndrumare a ei greșită ar fi mai rea decât inacțiunea,căci ar descuraja ultimele rezerve de bunăvoință,amânând definitiv soluția la altă generație.-

II. D-l D.Em.POPA ne scrie spre a-şi arăta satisfacţia că Bucur Calangiu, cu articolul din Mai în care"dărăceşte"cartea d-lui Pătraşcu,şi-a reluat colaborarea la"Vatra". "Să mai amintească d-l Calangiu -spune d-l Popa- cum unul din corifeii cu jurământ,Cârtiţă,ajuns comisar la Timişoara,a trimis pe lumea cealaltă pe mulţi din camarazii săi de altădată;cum autorul marşului "camarazi viteji venim la voi"a desgropat un preot să-i ia ceasul;cum secretarul aceluia ce se intitula"comandant al Mişcării Legionare"ungea un excroc de popă,condamnat de drept comun şi comunist notoriu,în episcop,şi câte şi mai câte alte lucruri mai mărunte şi mai mărunţele"..

Scrisoarea continuă: "Vatra a început o campanie de lămuriri în ceeace priveşte Mişcarea legionară şi,datorită acestei campanii,cei cu răspundere au început să-şi dea seama de greutatea ce apasă pe umerii lor.Intr'o scrisoare venită din Canada stă scris aşa: "Brigadirii mai au aici numai două cuiburi:unul condus de d-l Loghiade şi în care are pe fecioru-său şi pe ginerele său;şi altul condus de d-l Posteucă Vasile,care are pe Zelea şi pe Ion Ilie,pe care,după ce l-au bătut bine la Rostock,l-au făcut astă toamnă comandant ajutor.. D-l Gârneaţă şi noi independenţii avem zece cuiburi".Eu nu ştiu ce fel de legionari or fi atât unii cât şi alţii,şi dacă aşa divizaţi se mai pot numi legionari,deoarece Mişcarea Legionară are şi ea nişte legi bine stabilite.Şi după cum nu poate fi parohie,fără să depindă de un episcop şi acesta de sinod,apoi nici cuib cred eu că nu poate să existe,care să nu fie agăţat de o autoritate legionară.Din câte se vorbeşte,se găsesc şi la Paris,afară de cele oficiale ale d-lui Horia Sima,încă vreo câteva cuiburi răzleţe.. oi răsleţite dintr'o turmă în care a intrat lupul şi care fug acum care'ncotro le tae capul,peste văi peste hârtoape..

Aceste cuiburi nu recunosc nici un fel de autoritate legionară,duc împotriva gradelor aceeaşi campanie începută la Rostock.Este acelaş curent nefast care a creat Brigada,pe care am avut norocul,sau nenorocul,s'o descopăr chiar în embrion,şi ceeace este mai trist,este că-mi este dat să văd că de astă dată această acţiune este alimentată chiar de către domnia voastră.. Dacă d-l Calangiu este indignat de calificativul pe care-l dă oul găinii,cum nu simte nici un fel de amărăciune când cuiburile care stau hai să zic numai sub influenţa domniei sale,aruncă toate gradele la lada cu gunoi?.. Pentru mine nu este ceva extraordinar deoarece cunosc acest virus de desagregare,pe care l-am semnalat de multă vreme.Ba am afirmat de multe ori şi în mai multe ocazii,că după ce vor termina cu terfelirea ierarhiei legionare,vor începe cu Căpitanul.Şi nu le va fi deloc greu: că dacă dela ultimul instructor legionar şi până la şeful Gărzii dela Icoană nu sunt decât nişte incapabili,atunci cu cât mai incapabil trebue să fi fost acela care i-a ales din lume şi i-a trimis în lume zicând:"Iată stegarii mei,pe aceştia să-i ascultaţi"..

Ceeace mă miră este faptul că îşi dau arama pe faţă aşa de repede.Dar ce mă pune pe gânduri este amestecul domniei voastre în această socoteală! Ce dracu! una scrieţi şi alta faceţi? In orice caz,socotesc că este o datorie a mea de legionar să semnalez această nouă spărtură,şi să o semnalez acelora care cred eu că o pot stăvili,- după care voi lua exact aceeaşi atitudine pe care am luat-o împotriva brigăzii.Spun sincer că nu aş dori deloc să mi se dea această ocazie,dar dacă nu voi avea încotro.. Să se ştie totuş că s'a semnalat cazul la vreme".

Chestiunile puse de d-l Popa sunt deosebit de delicate,dar ocolirea lor n'ar servi deloc mult doritei clarificări.Precizăm din capul locului că n'am înfiinţat şi n'am sugerat înfiinţarea niciunui cuib;înţelegând să ducem o acţiune limpede şi la lumina zilei,gândurile noastre -bune,rele- se găsesc consemnate în"Vatra",- care,vrând-nevrând,a devenit şi tribuna de desbatere a sângeroasei crize din Mişcarea Legionară.Dacă există cuiburi,ele s'au format deci din iniţiativa propriilor componenţi.Nu dorim să"influenţăm"pe nimeni;dimpotrivă,una din năzuinţele"Vetrei"a fost şi este de a încuraja pe camarazi să cântărească orice situaţie cu propria lor judecată,de vreme ce providenţa,în loc să pună o căpăţână la 40 de picioare,a găsit de cuviinţă, în vestita-i înţelepciune,să prevadă cu cap fiecare făptură omenească..

Cuiburile de care vorbeşte d-l Popa e probabil să fie doar mici grupări de legionari,asociaţi pentru realizarea unor obiective ce-ar depăşi forţele individului.E greu să cerem unor oameni,obişnuiţi a fi activi,să stea cu braţele încrucişate până s'or trezi cei în drept să facă ordine'n Mişcare.Neconstituindu-se din ordin,aceste cuiburi s'au grupat în jurul unor şefi voluntar consimţiţi;cât timp respectă legile legionare şi râvnesc la încadrarea în marea unitate a cărei închegare o dorim cu toţii,existenţa lor am

crede-o chiar utilă,dacă împiedică pe membrii să aştepte în sterilitate rezolvarea crizei.De"bisericuţe"nu pare a fi vorba,atât pentru motivele de mai sus cât şi pentru faptul că aceste cuiburi nu pretind a fi ele Mişcarea Legionară,sau a face din şefii respectivi şefii acestei Mişcări.Cel puţin,o asemenea vină nu rezultă din scrisoarea d-lui Popa.

Mai delicată e chestiunea gradelor.Vârfurile au fost violent împinse în pământ cu ajutorul"acţiunilor"d-lui Sima.Dintre puţinii rămaşi,cei şovăitori în"credinţa"faţă de"comandant"au fost teribil ponegriţi de agenţii aceluiaş domn,cu toată greutatea creditului de care dispunea,tradiţional,scaunul de unde pornea defăimarea;alţii au fost deduloiţi la viaţă,băgaţi în fel de fel de combinaţii care le toceau pe totdeauna orice putinţă de trezire şi reacţiune.Toţi laolaltă,în sfârşit,s'au văzut devalorizaţi prin inflaţia de grade noi,create de d-l Sima la Viena pentru a-şi întocmi"majorităţi"sigure..

Dar aceste manevre au fost posibile şi din vina gradelor.Când deja posedatul atentatelor îndoliase cu nesocotinţele sale ţara,cine a dezorientat massa legionară,împingând-o,de dragul unităţii,la enormul sacrificiu de a recunoaşte chiar pe lup cioban la stână? După căsăpirea dela 22 Septembrie a marilor comandanţi,aici îşi au origina toate frământările,tot sbuciumul lăuntric care,încet-încet,a târît Mişcarea în spectacolul public de astăzi.

Când o importantă parte din gradele cu autoritate au abandonat în sfârşit nefireasca tovărăşie,în Germania,n'au făcut-o cum ar fi fost de aşteptat, cu un apel la legionari,în care să se stigmatizeze isprăvile trecutului,să se facă onest <u>mea culpa</u> şi să se indice calea de urmat,ci s'au dat fecioreşte de o parte,<u>mulţumindu-se</u> să lămurească,parcă'n şoaptă,pe puţinii din jur - iar masele,înglodate deja în noua disciplină şi fără suficiente mijloace de informaţie,au rămas să asculte mai departe alte calomnii pe seama celor plecaţi.Legionarii n'au avut un îndreptar de unde ar fi fost de aşteptat să-l aibă.Chiar astăzi,opera de lămurire a pornit dela oameni din gloată,oameni cari n'au avut şi nu au absolut niciun fel de veleitate personală,principala lor"ambiţie"fiind de a nu permite matrapazlâcurilor brigadire să arunce vreo umbră de noroi asupra sfintelor morminte ale camarazilor îngropaţi cu zile.

Cine e de vină dacă multe grade legionare întăresc,prin modul lor de viaţă,şoaptele ce pun mijloacele lor de trai în directă legătură cu anumite servicii de spionaj,sau cu specularea credulităţii unor confesiuni religioase ahtiate după prozelitism? Cine e de vină că,în vreme ce veteranii luptelor legionare zac prin spitale,fără bani măcar pentru o scrisoare,gradele oblăduite de d-l Sima participă cu milioane,în Argentina,întovărăşiţi cu Evreii, la afaceri care sfârşesc în tribunale,făcând deliciul presei de scandal de pe tot globul? Nu spunem mai mult.Dar putem noi împiedica lumea să vadă aceste lucruri? Nu putem! Şi nici nu vrem.Ne ferim ca de foc să întemeiem noua orânduire a Mişcării pe legende.Luptăm cu toată hotărîrea contra zeilor falsi. N'avem nicio poftă să hrănim artificial prestigii imaginare.Primii obligaţi a-şi respecta onoarea - pentru încrederea pusă în ei şi pentru a nu sminti pe cei mai mici - erau gradaţii înşişi.

Din fericire,nu's toţi aşa.Dacă cei de mai sus fac impresie,e din pricină că aşa e'n firea lucrurilor: când într'o turmă de oi albe una singură e neagră,toate privirile se'ndreaptă spre aceea.Altfel,noi cunoaştem grade,dintre cele mai de nădejde,care-au căutat să mediteze şi ţină riguros jurământul depus pe sicriile lui Moţa şi Marin: e vorba de oameni cu a căror viaţă puţini dintre schimnicii cei mai habotnici s'ar putea făli;alţii,tot comandanţi în vârstă,au întors spatele viţelului de aur al d-lui Sima,preferând munca dură,hamali în porturi şi în gări,pentruca dintr'o leafă de mizerie să-şi mai ajute şi camarazii mai slabi,sau diferite publicaţii.

Dacă unii denigrează gradele,în genere,greşesc,deşi îi înţelegem.Nu înţelegem însă de unde scoate d-l Popa că noi"alimentăm"această campanie.Tot ce avem de spus spunem în"Vatra",dar în coloanele ei gradele n'au fost"denigrate" - decât,cumva,la"Doruri şi necazuri",care,precum se ştie,reprezintă tribuna noastră liberă.Acolo am publicat toate scrisorile defavorabile nouă,iar din celelalte,fiind mai multe,am ales pe cele cu puncte de vedere deosebite, spre a ajuta pe cititor să-şi facă o părere cât mai completă despre curentele ce circulă în emigranţă.Aşa stând lucrurile,"amestecul"nostru în ponegrirea gradelor nu reuşim să-l vedem.

Cât despre"greşelile"Căpitanului,n'am vrea să fim mai legionari decât Corneliu Codreanu.Care,la începutul cărţii sale,tipărită în 1935,spune răspicat că ea cuprinde povestea tinereţii sale"cu simţirile,credinţa,gândurile, faptele şi <u>greşelile</u> ei". Totuş,în cazul nostru nu poate fi vorba de aşa ce-

va,căci Căpitanul n'a gradat pe nimeni pentru sluj personal,ci pentru fapte. Cei distinşi cu grade şi le meritau în acel moment;ele ar fi trebuit să constitue pentru ei şi o obligaţie de integritate viitoare.Dacă unii n'au corespuns,nu credem că e drept să acuzăm pe Căpitan că n'a putut fi şi profet.Un lucru e cert: dacă trăia,sau dacă avea un succesor ca lumea,mulţi din gradaţi n'ar fi dat cinstea pe ruşine - iar rarii căzuţi,departe de a fi pentru asta împovăraţi cu alte decoraţii,şi-ar fi luat tălpăşiţa din Mişcare.Căpitanul n'avea nevoe de"partid"!

Multă bucurie,în scrisoarea d-lui Popa,ne-a făcut ameninţarea de ostilităţi în cazul c'om păşi cu stângul.Îndemnăm pe toţi legionarii să facă acelaş lucru:să nu ne cruţe când or crede c'am luat-o rasna! În interesul tuturor.Să ne ajutăm unii pe alţii a sta pe drumul drept.Am spus şi alte dăţi că în gazeta noastră e vorba doar de o opinie,cum stă scris şi pe"coperta"ei - şi ne-ar părea rău ca cineva să"înghită nemestecat"tot ce citeşte aici.Noi, la"Vatra",ne reprezentăm numai pe noi,cu dorurile şi necazurile noastre; nu angajăm şi nu vorbim în numele Mişcării.O voce din grămadă,a cărei nostalgie după avânturile curate ale vremilor lui Moţa şi Codreanu e direct proporţională cu câtul de lături zilnic vărsate peste sufletul Mişcării de gaşca simbolizată prin cuplul Sima-Borobaru.Dacă din limpezirea lucrurilor va rezulta vreun bine,el va fi total al Legiunii;de va fi rău,paguba e esclusiv a noastră.Dăunată va fi în orice caz parazitara carieră a antreprenorilor de morminte.Mişcarea,ca orice formaţie cinstită,n'are nimic de temut dintr'o clarificare.Dimpotrivă!

P. V.

CORBUL ŞI VULPEA de Tudor Arghezi

Cumătrul corb ţinea'n plisc o bucată
De caşcaval furată.
Cumătra vulpe,trasă de miros,
Vorbi cu el,de sub copac,de jos:
-"Măria Ta -îi zice- să trăieşti!
Că tare mândru şi frumos mai eşti.
Deşi fi la ghiers cum te arăţi la pene,
E lămurit cu ochi şi cu sprâncene,
Nu vreau să mint,dar nici nu vreau să neg,
Că eşti minunea codrului întreg".

El,măgulit de-această cuvântare,
Voi să dovedească ce-i în stare.
Deschide pliscul,caşcavalul cade.
Vulpea i-l ia şi-i ţine,cum se cade,
O altă cuvântare: "Domnul meu,
O să te'nvăţ acum ceva şi eu:
Linguşitorii se înfruptă dela cei
Ce cască gura la ce-or spune ei".
"Lecţia mea făcea câte parale
Te ţine caşcavalul dumitale".

&&. Pentru a mări,desigur,greutatea amintirilor lui Corneliu Georgescu: "Pe drumul cu arhanghelii",- "Omul nou",care le-a editat,a găsit de cuviinţă să pună pe vestitul avocat Iancu FLEŞERIU să-i ardă o prefaţă.Din ea aflăm că Ştefan Cicio Pop,şi nu Gh.Pop de Băseşti(cum credeam până acum),a spus la Alba Iulia"acum slobozeşte Doamne pe robul tău"(p.3); că din sutele de morminte ale martirilor legionari aveau să se ridice"noulle elite,deschizătorii de drumuri noui,făuritori de alte orizonturi"(fie ele şi mai mărunţele); că autorul cărţii"face liceul la Sibiu şi Turda,unde-şi ia bacalaureatul.. după ce anul următor face practică la farmacia din Sălişteа Sibiului(5).La p.7 e vorba de"destinul,pe care Neamul l-a încredinţat acelora dintre aleşii lui, cari în mod conştient l-au putut intui",şi nu se înţelege bine de ce mai era nevoe să se deranjeze neamul să încredinţeze un destin pe care aleşii îl puteau intui şi singuri..

D-l Fleşeriu face la p.9 o mărturisire ce l-ar putea costa gradul: la Ciuc,în Mai 1938 -spune d-sa- "erau deja arestaţi toţi şefii de judeţe şi aproape toate gradele din acea vreme",- ceeace sună oarecum ca un repros la adresa saltimbancilor ce se jucau de-a"revoluţia"pe-afară,prefăcându-se a nu şti acest lucru.Urme de deviaţionism găsim şi la p.11,unde sunt reproduse cuvintele Căpitanului: "când eu nu voiu mai fi,cel mai viteaz dintre voi va pune mâna pe steagul Mişcării şi vă va conduce spre biruinţă",dar se lasă sub tăcere"amănuntul"că Horia Sima a pus mâna pe steag când Căpitanul mai era,şi că l-a dus la"biruinţă"cum se ştie. Totuş,d-l F.nu scapă ocazia de a da,fie şi pe departe,un bobârnac şefului său,scriind textual: "Un suflet de legionar,în care sunt treze toate virtuţile legionare,în care nu sălăşlueşte ambiţia şi invidia,acela nu va greşi niciodată în cunoaşterea marilor legi de viaţă legionară"(ci cel mult în aplicarea lor)..

Ştiţi care a fost cel mai mare merit al lui Corneliu Georgescu? că"a recunoscut în Horia Sima pe comandantul"! "Dacă numai acest act l-ar fi săvârşit Corneliu în întreaga lui viaţă,şi-atunci ar fi binemeritat dela Mişcare" (p.11).E drept însă că apoi revine,scriind negru pe alb că"Mişcarea nu s'a făcut şi nu trăeşte nici prin oratori,nici prin abilităţi politice",ci"prin oameni de caracter". La acest început de curaj chiar că nu ne aşteptam.

CALENDAR LITERAR

Iulie(1667): Soseşte la Paris,cu scrisori pentru Ludovic XIV dela regele Suediei şi dela Domnul pribeag Gheorghe Ştefan,Nicolae Milescu.Misivele sunt trimise de ministrul De Lionne în Spania,unde regele se afla în război.

Iulie(1684): În Polonia,unde se afla pribeag cu Duca Vodă,Miron Costin scrie poema polonă despre Moldova şi Ţara Românească,"cele mai bune produse de acest gen ale literaturii polone din sec.al XVII-lea".Regele Sobieski dăruise autorului ca locuinţă pavilionul regal de vânătoare dela Daszowa.

Iulie(1742): "Mercure de France"publică,elogiind-o,"Constituţia"în 13 articole a lui C.Mavrocordat,domnul Munteniei,datată 7 Februarie 1740.

Iulie(1879): E data scrisorii lui Ion Ghica către Alecsandri,consacrată "Polcovnicului Ioniţă Ceganu",cu amintiri de pe timpul războaielor ruso-turceşti,al pandurilor şi al slugerului Tudor."Când s'a făcut pace şi s'au împrietenit împăraţii -povesteşte Ioniţă- ne-am pomenit cu o bucată bună din ţărişoara noastră şterpelită: ne-a luat Basarabia din Nistru până în Prut şi a rămas luată până în ziua de azi".

Iulie(1935): Legionarii încep la Buga(Lăpuşna)zidirea unei mănăstiri. Deschiderea taberei legionare la Carmen Silva.Se construesc 7 cabane,1 km de şosea,terase,drum de maşini,3 fântâni,canale de scurgerea apelor,turnuri,etc.

1 Iulie(1558): Sub Mircea Ciobanul,Coresi termină de tipărit la Târgovişte un Triod-Penticostar,început la 8 Iulie 1557 sub Pătraşcu cel Bun.

1 Iulie(1875): Dimitrie Petrino ia locul lui Eminescu la direcţia Bibliotecii centrale din Iaşi,ba chiar dă în judecată pe poet că ar fi furat ceva cărţi: îl ura pentrucă îi criticase mediocrele"Puţine cuvinte".

1 Iulie(1875): Eminescu e numit revizor şcolar în judeţele Iaşi şi Vaslui; peste un an,când cade guvernul Maiorescu,pierde şi el postul.Lipsit de posibilităţi,poetul se stabileşte câtăva vreme în bojdeuca lui Creangă.

1 Iulie(1902): Apare la Budapesta,sub direcţia lui Al.Giura,"Luceafărul"; la 15 Oct 1906 se mută la Sibiu.La"Luceafărul"se face cunoscut Octavian Goga.

1 Iulie(1917): Moartea lui Titu Maiorescu.

2 Iulie(1888): Caragiale e numit director g-ral al teatrelor în locul lui C.I.Stăncescu.Reuşeşte să nemulţumească toată lumea;Iacob Negruzzi,bun prieten,ştia de ce se opune la numirea,tărăgănată de altfel şi de Maiorescu.

2 Iulie(1893): Se naşte Luca I.Caragiale,unul din fiii marelui comediograf.

3 Iulie(1889): Aglae,sora lui Eminescu,scrie lui Iacob Negruzzi,care-i ceruse date despre copilăria poetului:"Îmi aduc aminte că,după înmormântarea lui Pumnul,şi-au depus cărţile sub un scaun în grădina publică şi-au plecat spre casa părintească.Întrebat de părinţi de ce au fugit dela şcoală,el,plângând,răspunse:"Mai mult n'am ce face în Cernăuţi.Pumnul nu mai este,au murit!"

3 Iulie(1916): Îşi încetează apariţia"Cronica"lui Tudor Arghezi.

5 Iulie(1640): "Cartea ce se chiamă Catehismus,care cu voia şi cu porunca Domnului creştinesc Racoţi Gheorghi,craiul Ardialului,Domnul Ţăriei Ungureşti şi Săcuilor şpan,carea s'au întors din limba diecească şi slovenească pe limba românească,cu svatul şi cu îndemnătura şi cu cheltuiala domniei lui Ciulai Gheorghi,păstorul sufletesc al curţei Măriei Sale.Cu scrisoare s'au ustenit popa Ghiorghi de Sec.Şi s'au izvodit în cetate la Belgrad;şi s'au tipărit în sat în Prisac.Meşterul tiparului au fost popa Dobrea din Ţara Muntenească.Şi s'au început în luna lui Iulie,5 zile,şi s'au obârşit în luna Iulie,25 de zile".E vorba de faimosul catehism calvinesc,căruia-i va da,în 1644, un exemplar"Răspuns",Varlaam,mitropolitul Moldovei.

5 Iulie(1878): Maiorescu pleacă într'o lungă călătorie -"patetică",scrie maliţios Lovinescu- însoţit de Mite Kremnitz..

5 Iulie(1902): Naşterea lui Ion Moţa,la Orăştie.

6 Iulie(1413): Alexandru cel Bun dărueşte cneaghinei Anastasia domeniul Cotmanilor de dincolo de Prut -unde vor fi satele Laschiuca,Suchoverca,Chlivodin,Davideşti,Chliveşti şi Gavrileşti- cu obligaţia ca,după moartea sa,totul să treacă în stăpânirea ctitoriei dela Rădăuţi a străbunului său Bogdan.

7 Iulie(1926): E îngropat cu multă cinste la Chişinău scriitorul basarabean Leon Donici;murise la Paris,în mare mizerie,tuberculos,la 26 Mai.

8 Iulie(1481): Ştefan învinge la Râmnic pe Turci şi pe Basarab cel Tânăr al Munteniei:"şi au biruit iarăşi Ştefan Voievod,şi mare şi nenumărată mulţime de oameni fu bătută cu totul şi steagurile lor fură luate şi niciunul nu le rămase şi toţi vitejii şi boierii căzură atunci.Şi-şi vor aduce aminte de acea luptă şi de acea moarte până la sfârşitul lumii"(Letopiseţ Bistriţa).

8 Iulie-8 Sept.(1935):Legionarii fac cărămizi pentru construcţia bisericii din Marca(Sălaj); 8 Iulie-6 Oct.(1935): pentru biserica din Valea Mare(Bălţi).

10 Iulie(138): Moartea Împăratului Adrian.

10 Iulie(1865): B.P.Hasdeu se căsătoreşte la Sf.Ilie din Gorgani cu Iulia Faliciu din Roşia Abrudului.Înşelată des,soţia iartă"păcatele"scriitorului,pe motiv că"e mare patriot"..

10 Iulie(1933): 200 de legionari,veniţi la Vişani(Buzău)pentru construirea unui dig,sunt oribil maltrataţi de jandarmii democraţiei de pe atunci.

11/24 Iulie(1917): Sub comanda gen.Averescu,armata II-a sparge frontul german la Mărăşti(Putna),ocupă 30 de sate,ia 3200 prizonieri,40 de tunuri,52 de mortiere şi mitraliere,etc.

12 Iulie(1597): Ieremia Movilă dărueşte mănăstirii Suceviţa satul Horodnic de lângă Rădăuţi.

12 Iulie(1720): "Această candelă,ce s'au dat la Sfeti Gheorghe cel Nou,luminează unde odihnesc oasele fericitului Domn Io Costandin Brâncoveanul Basarab Voevod şi iaste făcută de Doamna Măriei Sale Maria,carea şi Măria Sa nădăjduiaşte în Domnul iarăşi aice să i se odihnească oasele.."

12 Iulie(1874): Se naşte,la Străoanii-de-jos(Putna),Ioan Ciocârlan,colaborator la"Semănătorul" şi"Luceafărul".

13 Iulie(1774): Sunt aduse la Bucureşti moaştele sf.Dimitrie Basarabov.

14 Iulie(1714): Dimitrie Cantemir ales membru la Academia din Berlin.

15 Iulie(1672): "Stoica Logofătul Ludescul,care au fost slugă bătrână la casa răposatului Costandin Postelnicului"intră"în patimă",la Ocnă,unde rămâne"2 ani fără 2 luni".L-a pus"la opreală"Stroie Leurdeanu,un"hoţoman".

15 Iulie(1857): Gh.Asachi e ales deputat al Iaşilor,printre separatişti.

19/31 Iulie(1877): "Prinţului Carol al României.. Turcii,îngrămădind cele mai mari mase la Plevna,ne sdrobesc("nous abîment").Rog a face fuziune,demonstraţie şi,dacă e posibil,trecerea Dunării.. Intre Jiu şi Corabia această demonstraţie e indispensabilă pentru a facilita mişcările mele.Nicolae".

20 Iulie(1867): Titu Maiorescu e numit membru al Academiei Române.

20 Iulie(1930): Corneliu Codreanu publică"Un apel şi un avertisment",în legătură cu interzicerea unui marş al tineretului român în Basarabia.

20 Iulie(1933): Corneliu Codreanu publică în"Calendarul"o scrisoare către primul ministru Al.Vaida-Voevod,demonstrând nedreptatea făcută prin împiedicarea construirii digului dela Vişani.

23 Iulie(1503): Moare Paisie Scurtul,al doilea egumen al mănăstirii Putna, ales de Ştefan cel Mare în 1486.

23 Iulie(1920): Moare Teodor V.Ştefanelli,care ne-a lăsat preţioase"Amintiri despre Eminescu",de pe vremea studiilor la Cernăuţi şi Viena.

23 Iulie(1922): Moartea lui Ion Scurtu,fost conducător al"Semănătorului".

24 Iulie(1693): "Acum 15 ani am venit în Moldova şi am fost repartizat la Iaşi,şi în toată ţara nu era pe atunci altcineva ca să vorbească sau să ştie limba latinească,afară de Mironaşco Costin,care a fost mare logofăt.. Astăzi toată floarea nobilimii vorbeşte latineşte,şi mulţi dintre dânşii sunt chiar foarte învăţaţi.Actualul principe,Const.Ducă,în vârstă de 23 de ani,e un elev al meu;hatmanul,serdarul şi secretarii domneşti pentru corespondenţa cifrată sunt şi ei elevi şi fii spirituali ai mei".(Iezuitul Francesco Renzi către Congregaţia de Propaganda Fide).

24 Iulie(1919): Trupele române,comandate de gen.Mărdărescu,resping atacurile bandelor comuniste ale lui Bela Kun şi,urmărindu-le,ajung la 3 August la Budapesta.- După 25 de ani,o clică de trădători,aciuată în jurul Palatului,va anula această primă mare victorie europeană împotriva bolşevismului, aducându-i pe Ruşi,ca"liberatori",la Bucureşti.

26 Iulie(1908): Moartea episcopului Nicolae Popea.

27 Iulie(1923): Moartea lui Teodor Rosetti.

28 Iulie(1615): Ştefan Vodă Tomşa dărueşte mănăstirii Solca satul Solca.

28 Iulie(1822): Vornicul Al.Boldiman începe să scrie"Tragodiea sau mai bine a zice Jalnica Moldovei întâmplare după răzvrătirea Grecilor,1821".Din cele 4266 de versuri ale cronicii,amintim: "Toţi din marginile lumii,în Moldova adunaţi, /Veniţi goli,în stare proastă,în abale îmbrăcaţi, /După ce au făcut stare şi toţi s'au îmbogăţit, /În sânul patriei noastre,ci întâi au pus cuţit!

28 Iulie/10 Aug.(1913): Pacea dela Bucureşti.Românii obţin Cadrilaterul.

30 Iulie(1927): Moartea lui Robert de Flers,prieten al României.

31 Iulie(1615): Ştefan Tomşa dărueşte mănăstirii Solca satul Căjvana.

D E S T Ă R A R E

Ah,destărare: pâine amară,
pernă de ghimpi şi de piatră,
viscol ce somnul ni-l latră,
gând ostenit ce se'nseară,
în singurătatea pustie;
apă moartă,apă sălcie,
ce setea niciodată nu ni-o omoară!..

Câţi oare,Doamne,dintre noi,
de-aici dela soare-apune,
s'or mai întoarce cândva înapoi,
duşi val-vârtej de năbădăi nebune,
ca tigrii pe duşmani să sară,
în a Carpaţilor şi-a Dunării ţară?!..

Aron Cotruş

Ș T I R I

FREIBURG(Germania). In Iunie 1949, Românii refugiaţi la Rastatt au ridicat o piatră funerară celor 28 soldaţi români morţi în captivitate germană în anii 1917-1918 şi înmormântaţi în cimitirul militar din Niederbühl-Rastatt. Gestul lor a fost urmat acum de colonia română din Freiburg i.Br., unde se aflau deasemenea 22 morminte româneşti. Solemnitatea a avut loc la Cimitirul Nou în ziua de 24 Mai, când s'au sfinţit crucile ridicate prin contribuţia benevolă a compatrioţilor noştri, ele fiind lucrate de doi tâmplari români. Fiecare cruce poartă, pe o tablă de metal, inscripţia: ROMÂNIA, numele soldatului şi data morţii.- Serviciul religios a fost oficiat de pr. Emilian VASILOSCHI, conducătorul Bisericii Ortodoxe Române din Germania, care a omagiat jertfa soldaţilor din războiul întregirii naţionale.

Iată lista soldaţilor prizonieri, morţi în 1917-1918: Dumitru Gheorghe, Manoilă Constantin, Dumitru Marin, Păduraru Gheorghe, Stuculiţă Gheorghe, Cucu Gheorghe, Filimon Dumitru, Dotachin Ilie, Rasakei Grigore, Marincea Grigore, Bolohan Nistor, Vişan Nicolaie, Trocan Constantin, Petcu Gheorghe, Ilie C., Drăgan Alexandru, Radu Sandu, Cibianu Nicolae, Şerbănoiu Constantin, Ioniţă Dumitru, Guţă Dumitru şi Dobrin Sava.

PARIS. După radio Paris, din cele 70 de milioane de locuitori ai ţărilor robite de Ruşi în răsăritul Europei circa 700.000 se găseau în Februarie închişi, iar 850.000 deţinuţi în lagărele de muncă. In frunte sta Cehoslovacia cu 350 de închisori, 372 lagăre şi 500.000 de victime, adică 4% din totalul populaţiei; urma Albania cu 29.000 închişi, sau 2.4% din populaţie; România, cu 350.000(2.1%); Polonia, 500.000(2%); Bulgaria, 110.000(1.5%). Ungaria avea 45.000 închişi şi 35.000 internaţi; adăugând şi cei 60.000 deportaţi, ajungem la un procent de 3%. In Germania orientală se găseau 200.000 deţinuţi. Dar, cum se şi cuvine, Rusia a bătut şi aici recordul, având în lagăre şi închisori 6% din totalul populaţiei.

BELGRAD. Ministerul de Externe a predat la 13 Iunie ambasadorului român o notă de protest contra celor 172 incidente provocate de grănicerii români de la 1 Ianuarie. In notă se sugerează crearea unor comisii mixte de frontieră, care să rezolve incidentele pe loc.

* "Borba" din 25 Iunie scrie că la uzinele "Griviţa Roşie" din Bucureşti s'au întâmplat dezordini din cauza neplăţii salariilor. Populaţia din oraşe e nemulţumită de costul ridicat al alimentelor; cea dela ţară, de prea scăzutul preţ cu care e silită să predea statului produsele agricole. Prin sate au fost trimişi agenţi să păzească recolta;, de cei ce au produs-o!

* "Libertatea"(Vârşeţ, 18 Iunie), scrie că "Toamna trecută în Uniunea Sovietică a fost trimis primul transport de 5000 tone rachiu, livrat de concernul "Sorida". Specialiştii ruşi au cerut nu numai ca rachiul să fie de primă calitate, ci să şi fie transportat în ambalaj special. Din cauza aceasta producătorii din România trebuiau să construiască şi butoaie speciale din lemn de stejar!

* Lângă satul Iermenovţi, plasa Alibunar(Banat), s'au descoperit zăcăminte de petrol.- Editura "Libertatea" din Vârşeţ a tipărit de curând, între altele, "Din proza clasicilor români".- Liceul român din Vârşeţ e frecventat de peste 300 de elevi. Până acum a dat 5 serii de bacalaureaţi, cam 20-30 pe an.- In seara de 10 Mai, Teatrul Popular Românesc din Vârşeţ a prezentat la Vladimirovăţ comedia "D'ale carnavalului"; la 6 şi 7 Iunie a jucat în oraş "Intrigă şi amor" de Schiller şi "Micii burgheji" de Gorki.- In comuna Grebenaţ a fost introdusă lumina electrică; e vorba să se înfiinţeze şi un cinematograf.

* La 26 Aprilie a avut loc la SATU NOU cea de a 5-a adunare generală a Uniunii Culturale Române, care cu această ocazie si-a schimbat numele în "Consiliul Cultural al Românilor". Au fost aleşi: Luca Nicolae, preşedinte; Octavian Trifu, vice; Maiogan Alexandru, secretar; membri: Aurel Trifu, Ion Tăpălagă, Victorian Groza, dr Gheorghe Baloş, Sofia Şdicu, Bou Păun, Oprici Alexandru, Ion Marcovicean. Seara, la programul artistic, au participat fanfarele din Mesici şi Satu Nou, corurile mixte din Vârşeţ şi Glogoni, corul bărbătesc din Iancaid, grupele de folclor din Uzdin şi Glogoni.

* După recensământul din Martie, Iugoslavia are 16.927.275 locuitori.

CAIRO. Ca urmare a uluitoarelor abuzuri şi trădări din partea dinastiei şi a camarilei din jurul palatului regal, Egiptenii, cârmuiţi de guvernul cu dragoste de ţară al generalului Naguib, au socotit că de astfel de "simboale" se pot dispensa fără nicio pagubă: la 18 Iunie, ei au purces la detronarea regelui nedemn, instituind Republica. (Se zice că Faruk e supărat foc pe Birou că, prea ocupat cu apărarea altor dinastii, nu l-a susţinut cu toată forţa de care dispune..).

WASHINGTON. Societățile românești:"Unirea Română Transilvăneană"din Alliance/Ohio,"Vulturul"din Homestead/Pennsylvania,"Unirea și Plugarul"din Youngstown/Ohio și"Fârșărotul"din New York au împlinit 50 de ani de existență.
* D-ra Virginia Moldovan din Canton/Ohio a fost aleasă,la convenția din Windsor(Canada),președintă a Uniunii June.
* In adunarea dela 17 Mai,la Cleveland,Comitetul Național Român American a ales președinte pe d-l av.J.J.Crăciun;casier,Gh.Oprița;controlori,Rafira și Vasile Vlad;membri: pr.N.Moldovan,pr.Ion Surducan,P.J.Andrișan,Savu Cândea, John T.Cucu,inginer Nicolae Smărăndescu,Lucreția Stoica,Estera Stănculescu, Mina Istratoff și Catița Roman.
* Despre însemnătatea zilei de 10 Mai au vorbit la Los Angeles,în sala parohiei române,d-nii John Maior,pr.Gr.Coste,George Voishan,dr N.Iliescu.
* In seara de 11 Mai,d-l Remus Țincoca a dirijat orhestra filarmonică la Town Hall,în memoria decedatului Dinu Lipatti.A fost de față tot ce are New Yorkul mai ales.Unanime aprecierile elogioase ale criticilor muzicali.
* D-l Ștefan Măcraș a fost pentru a 4-a oară ales primar al orașului Madison/Illinois.
* Congresul bisericesc al Episcopiei Ortodoxe Române(misionare)din America se ține în orașul Canton/Ohio la 3,4 și 5 Iulie.
* La 30 Mai,președintele Eisenhower a invitat toată națiunea americană să facă rugăciuni pentru pace.

BUCUREȘTI. Intr'o țară"eminamente agricolă"ca România,muncitorul are dreptul,sub regimul comunist,la abia 350 gr de pâine neagră pe zi și 300 gr carne pe săptămână(când se găsește).De 2 luni nu s'au mai distribuit zahăr,unt, untdelemn,iar celelalte grăsimi sunt destul de rare.Legumele se găsesc anevoie.La țară lipsește pâna și mămăliga.
* In șantierele"3 Mai"din Fiume a fost construită motonava"România",de 4200 tone,destinată pentru serviciile maritime din nordul Europei.
* Ministru al Albaniei la București e fârșerotul Miha Lako din Corcea.
* In legătură cu scufundarea vaporului"Struma"în Marea Neagră,1942,când au pierit în valuri 75 de evrei expulzați din România,- ziarul"Viața nouă"al comitetului democrat evreesc din RPR spune că sioniștii au încercat atunci să dea vina pe naziști că ar fi atacat vasul,pe turci că n'au permis debarcarea pasagerilor la C-pol,și pe englezi că le-au refuzat viza pentru Palestina; "dar principala răspundere e a organizatorilor sioniști,cari erau conștienți de șubrezenia vaporului și de capacitatea sa reală,care era numai de 10% din persoanele ce avea la bord".
* Doi fruntași evrei din conducerea partidului comunist au primit o importantă misiune politică în străinătate,unde au plecat cu pașapoarte diplomatice.La Ministerul de Interne se studiază dosarele evreilor cari au introdus cereri de emigrare("România Muncitoare",17,p.65-66).
* La 19 Iunie a avut loc la Stâlpeni(Muscel)o adunare a stahanoviștilor din exploatările forestiere,pentru a studia împreună și a-și însuși cele mai înaintate metode sovietice de totală nimicire a pădurilor..
* Operele scriitorului Maxim Gorki s'au tipărit în românește în 500.000 de exemplare.Numai romanul"Mama"a ieșit în 4 ediții cu 80.000 de copii.
* Radio București pretinde că muncitorii din Brăila,foarte indignați de provocările imperialiștilor dela Berlin,protestează cu toată energia contra uneltirilor dușmanilor păcii și înfierează crimele acestora..
* "Scânteia"din 14 Aprilie vorbește,întocmai ca Biro,de"legionari și alte soiuri de fasciști".In aceste"alte soiuri"ar intra -precum rezultă din"Munca"(24 Martie)- și actualii conducători ai statului Israel,"fasciști",cași toți evreii emigrați sau fugiți de peste cortină.Așa e când cuvintele devin prea elastice:fără să vrem,am devenit camarazi cu tovarășii Labin,Economu,etc.
"Munca"mai susține că marea finanță evreească a contribuit în mare măsură la instaurarea lui Hitler și Mussolini în Germania și Italia.Iarăș fără să vrem,noi,ca agenți ai nazismului în România,în realitate eram -cum se vede- în solda finanței evreești.. "România liberă"din 3 Aprilie chiar scrie negru pe alb că,prin 1945-1947,"Augnit dădea bani și lui Petrașcu,conducător al Mișcării Legionare din România"! Tot aici,colegul d-lui Labin,Iosif Bercu,face un elogiu de invidiat d-lui Șeicaru,definit un"înrăit naționalist".

SÃO PAULO. Misiunea română catolică din Brazilia a multiplicat de 10 Mai o hartă a României Mari,în care diferitele regiuni sunt arătate prin ce au ele mai caracteristic ca monumente istorice,faună sau producție(agricolă și industrială.Harta,foarte reușită,a fost lucrată de ing.V.Bălan;ea e însoțită de o scurtă explicație,în portugheză,a însemnătății zilei de 10 Mai.

ROMA. In Italia au avut loc,la 7-8 Iunie,alegerilo parlamentare.Iată rezultatele la Cameră: Democraţia creştină: 10.834.466 voturi(44.3%),262 locuri;comuniştii: 6.120.709(24.3%),143 locuri; social-comuniştii: 3.441.014 (12.7%),75 locuri;monarhicii: 1.854.850(6.8%),40 locuri;Mişcarea Socială Italiană("neofasciştii"): 1.579.880(4.9%),29 locuri;social-democraţii:1.222.957 (3.2%),19 locuri;liberalii: 815.929(2.4%),14 locuri; etc.

La Senat: Democraţia creştină:9.894.754(40.7%),116 locuri;comuniştii: 5.080.143(20.9%),54 locuri;social-comuniştii:2.929.906(12.1%),28 locuri; monarhicii:1.734.275(7.1%),16 locuri;Mişcarea Socială:1.482.101(6.1%),9 locuri; social-democraţii:988.778(4.1%),4 locuri;liberalii:720.698(3%),3 locuri;etc.

* La 13 Iunie a avut loc ceeace trebuia să fie sărbătorirea lui Aron COTRUŞ la Roma.Invitaţiile s'au făcut în numele Asoc.Italienilor din România şi al Românilor fugiţi în Italia;numai că preşedintele Asociaţiei nu ştia cam nimic de această iniţiativă.. proprie,iar Românii au aflat numai din invitaţie de ceeace.. puseseră la cale.De unde se vede că teama lui Eminescu de"mititeii"ce vor să-şi lustruiască nulitatea prin exploatarea în monopol a prestigiilor consacrate e veşnic actuală.Aşa se face că la sărbătorirea,în Roma,a celui mai mare poet dintre Românii băjenari,au lipsit nu numai ministrul Culturii Naţionale,poeţii italieni de vază,sau rectorul Universităţii, dar până şi profesorii universitari români din localitate.

Cu prezentările,predatul florilor şi pupatul mâinilor pe scenă s'a însărcinat d-l Octavian ROŞU;şi a făcut-o cu o graţie ce-ar fi stârnit furtună de ovaţii la spectacolele ambulante din suburbiile Oraviţei.D-na Edvige Pesce GORINI,preşedinta Asoc.Internaţionale de Poezie,a salutat pe marele sărbătorit.Cald despre ţara noastră a vorbit subsecretarul DOMINEDÒ.Prof.TOSCHI a elogiat opera poetului,din care au recitat simţit,în spaniolă şi română,Eva DE PACI şi Alexandru CIFARELLI.Publicul italian a trebuit să se mulţumească cu numai două poezii,îngrijit traduse de Mircea POPESCU.Mişcătoare a fost "Rugăciune",rostită chiar de autor.Ariile naţionale,cântate de Toma SPĂTARU, au stârnit vii aplauze.Irina Frătiţă-Gasperoni,anunţată în program,n'a ieşit totuş pe scenă,deşi prezentă în sală.

Acesta a fost tot programul - măcar că prezenţa lui Aron Cotruş la Roma putea şi trebuia să dea prilej do vii manifestări de solidaritate italo-română.Umblă svonul că la 18 Iunie ar fi fost sărbătorit şi de Asoc.Internaţională a Poeţilor;dar aceasta numai"impresarii"ar putea-o şti cu siguranţă..

* Prin strădania monseniorului TĂUTU funcţionează dela Paşti,la biserica română,un reuşit cor de tinere italience refugiate din România.

* Grupul italo-român din Asoc.Internaţională"Unitas",condus de pr.Mircea CLINICI şi de d-ra Emma GIOTTA,a fost primit de Sfântul Părinte,la 21 Iunie, în audienţă specială.Papa a binecuvântat refugiaţii şi Ţara Românească.

* Mişcarea Federalistă Europeană şi-a constituit o secţie la Modena,cu dr Adrian HOLBAN -fecior de popă din Prăjeştii Bacăului- ca secretar.

* IL QUOTIDIANO din 27 Iunie publică peripeţiile fugii din ţară ale brăileanului Gheorghe RĂILEANU,"un giovane romeno di corporatura gigantesca",aflat astăzi într'un lagăr din Italia.E reprodusă şi fotografia d-lui R.

* Plângerile băjenarilor trecuţi pe-aici n'au rămas fără ecou: pr.COSMA, şeful"comitetului",a fost făcut,la 25 Iunie,monsenior.Refugiaţii se tem că meritata avansare ar putea duce la mutarea sfinţiei sale în altă funcţie mai importantă,mai demnă de noul rang..

* Armando ODENIGO,fostul reprezentant al Republicii Sociale Italiene la Bucureşti,publică dela 4 Iunie,în GIORNALE D'ITALIA,fragmente din volumul sub tipar"L'albergo delle ventiquattro stagioni"(Hotelul celor 24 de sezoane).Şi dânsul vorbeşte de capitularea,şi nu de armistiţiul dela 23 August.

* Sergiu CELIBIDACHE a dirijat mai multe concerte la Teatrul Grec din Taormina(Sicilia)şi la Basilica di Massenzio din Roma,unde chiar a inaugurat stagiunea de vară.

* Irina FRĂTIŢĂ-GASPERONI a cântat la posturile de radio italiene,la 27 Iunie,arii din Mozart.

* La congresul pentru poezie şi rugăciune dela Florenţa,România a fost reprezentată,unica dintre ţările de peste cortină,de ambasadorul N.P.COMNENE.

STOKHOLM. În legătură cu svonul unor proiectate negocieri între"marile puteri",Consiliul Naţional al Refugiaţilor Letoni a publicat o apărare a drepturilor Statelor Baltice.Nu se poate concepe o pace adevărată -spune documentul- fără liberarea popoarelor din răsărit.Letonia are drept la libertate şi independenţă ca oricare altă ţară.- Acum rămâne să aşteptăm până ce, terminând importanta ceartă în jurul fondului,fiii României vor găsi timp să se ocupe şi de drepturile ţării lor îngenunchiate..

D E T O A T E

&& "CITIND BIBLIA"de E.Mihăescu,găsim la p.172-3: "Greşala lui Satan deci nu a fost aceea de a fi creat elite"prin înţelepciunea şi priceperea lui",ci aceea de a fi"grămădit aur şi argint în vistieriile lui". Greşala lui a fost de a fi grupat elitele în jurul lui,ataşându-le uzului personal.. Consecinţa acestui fapt a fost o treptată deviere.. Prin camarila de elite deviate,ce s'a format în jurul lui Satan,el însuş a fost abătut dela Dumnezeu.Ingâmfarea fiind simbolul autodivinizării,inima îngâmfată simbolizează o fiinţă din care scânteia iubirii divine s'a stins,făcând loc autodivinizării,adică iubirii de sine".. Iar la p.185: "Satan a reuşit să antreneze lotul de ierarhii care îl jenau într'o acţiune aparent legitimă şi bună,dar ale cărei rezultate,mulţumită intervenţiei lui Satan,au fost dezastruoase.El a reuşit să facă acest lucru,deoarece în acel moment el juca un rol dublu: pe de o parte el era conducătorul oficial al Edenului,iar pe de alta,prin elitele lui.. el lupta împotriva lui Dumnezeu,împotriva elitelor rămase credincioase Lui"..

Cu aceste rânduri,autoarea nu va fi înţeles,desigur,să colaboreze la explicarea aspectelor cauzale ale dramei legionare..

&& In prefaţa cărţii"Pe drumul cu Arhanghelii",d-l Iancu FLEŞERIU afirmă la p.11 că,murind Căpitanul,"Arhanghelul a pus steagul Mişcării în mâinile celui mai vrednic şi mai viteaz".Păcat că nu precizează data istoricei întrevederi dintre Arhanghel şi d-l Sima: ne-ar fi interesat pentru"Calendarul naţional"..

&& BIRE(15.6),totdeauna bine informat,anunţă că agentul comunist"Cristache Zambeti este de origină macedonean şi a făcut parte din organizaţia teroristă a Gărzii de Fier".Dar iată că,la aceeaşi dată,LA NATION ROUMAINE,care nu-i foaie huliganică,asigură că Zambeti"e un grec născut la Istanbul.Tatăl său a emigrat în România cu familia,când Cristache era încă copil.Actualmente, Zambeti tatăl e membru activ al"comitetului democrat grec"(comunist)din Bucureşti".Şantajistul comunist ar fi,deci,nici mai mult nici mai puţin decât un tovarăş şi compatriot al d-lui Teodosiadis! Am reprodus aceste texte,gândindu-ne că poate mai există vreun refugiat care să creadă în cinstea"creştinilor"dela Bire..

&& Intâmplările vieţii sfântului Petru,cu teribilele căderi şi ridicări sublime,menite să mărească certitudinea că răul izvorît din slăbiciunea firii omeneşti poate fi învins prin credinţă,căinţă şi totală cinste sufletească,a sguduit profund şi pe d-l Vasile POSTEUCĂ,precum vedem în articolul său "Omul petrinic",publicat în LIBERTATEA. Intr'adevăr,ireproşabila sa cinste sufletească,departe de a-l lăsa indiferent,se pare că i-a dat coşmaruri pentru unele grave abateri personale din trecut: caşi marele apostol,marele poet bucovinean şi-a părăsit Invăţătorul în momentul cel mai critic,puindu-se, chiar,să proslăvească în ziarele lui Armand Călinescu pe"voevodul culturii", călăul Căpitanului său.In preajma însă a venirii Mişcării la guvern,poetul s'a căit mai amarnic ca Petru,revenind la matcă.

Dar,vorba lui: "Viaţa cea de toate zilele te coboară în noroi,greşală, desnădejde,lepădare laşă,căinţă amară".Se ştie că apostolul era dispus,după plecarea lui Isus,să constrângă la strâmtele forme iudaice dumnezeescul"viscol de soare";înfruntat de Pavel în Antiohia,Petru,cinstea întrupată,departe de a se crede infalibil,s'a reculese şi a pornit pe calea justă. Din partea sa,d-l Posteucă,în ciuda unor evidenţe pe care numai orbii sau interesaţii nu le văd,s'a pomenit iarăş pe-alături cu drumul Legiunii,mărşăluind pe şanţul unei Mişcări iudaizate,dispus să acorde unui domn Sima ce refuzase lui Corneliu Codreanu.Că se fuduleşte cu o"comandă supremă",pe care veselul său şef i-ar fi dat-o"peste întreaga Canadă",şi cu gradul de"maior",promis de pe acum pentru caz de conflagraţie,n'am putea să i-o luăm în nume de rău: ce ne-am face în refugiu fără speranţe şi imaginaţie? Şi-apoi se poate să fie simple svonuri. Esenţialul este -precum dovedeşte articolul din"Libertatea", unde se precizează că"nu interesează de câte ori cazi şi greşeşti,ci de câte ori te ridici",- că exemplul bun al lui Petru pare a începe iarăş să rodească în sufletul său candid;cu asemenea frământări putem spera că va reuşi,caşi divinul său model,să se ridice şi"de cea din urmă oară"..

&& VIITORUL NOSTRU(7,p.27),descriind ororile îndurate de evrei dela legionari("bătuţi cu ciomege,cu răngi de fier,vine de bou.. frânghii ude",etc.), crede că aceste"metode de tortură" au fost"însuşite dela teroarea hitleristă şi cea fascistă italiană";e mai probabil să fi fost învăţate,pe piele proprie,dela comisarii lui Călinescu,aleşi de predilecţie dintre evrei..

&& Noi, legionarii -scrie d-l Marcel PREOTESCU în DACIA(Dec., p.35)- "avem obligația să luptăm cu toată ardoarea împotriva politicienilor oportuniști care ne-au adus în starea de azi.. pentru a nu mai cădea în greșala de a susține pe cei care nu merită. Numai astfel se va putea pune ordine la noi în casă". Acum rămâne de văzut cum va reacționa d-l Sima la această provocare..

&& "In aceste vremuri atât de strivitoare și în stare să desechilibreze rațiunea și ființa noastră -scrie d-l IASINSCHI(DACIA, Dec., p.37), cu gândul la "comandant"- să ne ferim de exagerări, să nu alunecăm pe linia unui sectarism primejdios desvoltării viitoare". N'am crede ca d-l Sima să aibă curajul de a sili pe fruntașul bucovinean la autocritică..

&& "Că în Bucovina, Moldova și Basarabia elementul românesc s'a revărsat cu timpul, prin așa zisa descălecare, din Transilvania, nu e nicio exagerare, ci purul adevăr istoric", ne asigură mons. TĂUTU în CURIERUL CREȘTIN, Ian.-Martie, p. 18.- Curioasa afirmație coincide teribil cu interesata teză rusească, consacrată în cărțile de școală din republica lui Dej și a"istoricului"Roller, din care-și va fi extras și sfinția sa"purul adevăr istoric". Căci un Iorga, un Giurescu, un Gheorghe Brătianu, la a căror autoritate se face așa de des apel când e vorba de sprijinit o teză catolică, afirmă tocmai dimpotrivă: că, liberată țara de Tătari, Dragoș și Bogdan au organizat politicește o masă românească în mare parte localnică; iar logica spune acelaș lucru: numai cu mâna de călăreți din Maramureș, hotarele nu s'ar fi putut întinde cu așa repeziciune încât Roman Vodă să-și poată spune, la numai 3 decenii dela descălecare, "Domn al Țării Moldovei dela munte până la mare".

Mai sentențiază monseniorul, la p.16, că"Biserica ortodoxă, dacă mai e creștină, e în virtutea patrimoniului comun, dogmatic și spiritual, păstrat împreună cu Biserica catolică. Cu cât va pierde mai mult din acest patrimoniu, cu atât va deveni mai puțin nu numai catolică, dar și creștină". Se recunoaște deci o diferență între catolicism și.. creștinism. Recunoscători de hatârul făcut ortodoxiei, de a o considera.. creștină, ne îngăduim a observa că, dacă prin"patrimoniu comun"se înțeleg Sf. Scriptură, Sf. Tradițiune, sfintele taine, sinoadele ecumenice, venerarea sfinților,- afirmația sfinției sale se potrivește întocmai și Bisericii catolice: cu cât se va îndepărta mai mult de ele, va deveni și mai puțin.. creștină! Dar din citatul de mai sus parcă s'ar deduce că Biserica ortodoxă a pierdut deja ceva din zisul"patrimoniu": ar putea monseniorul să ne spună ce anume?

&& In DACIA(11, p.35), d-l prof. dr. I.G. DIMITRIU pledează teza morții din convingere."Pildă vie -scrie d-sa textual, cu gramatica-i personală- stă ultimul răsboi mondial, unde Francezii au cedat pur și simplu fără luptă armatei germane, fiindcă n'avea un ideal de luptă. Nu știa pentru ce trebue să moară. Când a văzut că n'are ideal, a renunțat la luptă..". Făcând așa, ci, tot după d-l Dimitriu,"s'a lăsat condus doar de glasul pământului"!

Faptul are loc în momentul în care diviziile germane invadau pământul Franței; dar, precum se vede, apărarea gliei strămoșești nu mai constitue un ideal suficient. Dimpotrivă: dezertând, sau predându-se, Francezii, cum văzurăm, nu făceau altceva decât să asculte.. "glasul pământului"!

Treaba nu se oprește însă aici. Cât timp crezură că patria gemea sub cizma "armatei germane", Francezii nu se mișcară, din.. lipsă de ideal. Dar observară apoi cu groază că, sub haina militară, se ascundea"năvălitorul național-socialist". Ceeace, evident, schimba cu desăvârșire fața lucrurilor.. Esențialul era nu ocuparea pur și simplu a țării, ci uniforma invazorului. De-abia acum, regăsind.. idealul pierdut, Francezii formară"grupuri de rezistență". Așa scrie d-l prof. dr. Dimitriu; cine nu crede, poate controla în locul citat.

&& Scria în 1628 paharnicul Antonio de Via, din Muntenia, către superiorul conventualilor din C-pol -precum citim într'un articol al pr. Bonaventura MORARU, publicat în Buletinul Italienilor refugiați din România(Febr., p.4): "Românii sunt oameni buni și cum se cade, și se fălesc că sunt de neam roman, coborîtori din acei vechi legionari cari fură trimiși din Roma de împăratul Traian, când luă în stăpânire acele regiuni; ei păstrează încă această afecțiune pentru origina lor".- Bine, dar cum rămâne cu teologia uniților, după cari conștiința originei noastre latine s'ar fi lățit numai după 1700?..

&& "In România de ieri, toată lumea o știe, așa zișii intelectuali în cămașă verde au organizat ruguri de cărți după modelul lui Goebbels",- citim în GANDURI LIBERE(6, p.3).- Acum, dat fiind că"toată lumea știe", poate n'ar fi prea greu redactorilor acestei publicații să ne procure și nouă o fotografie cu odiosul fapt; noi ne-am obliga s'o publicăm..

Radu Cornățeanu

PREȘEDINTELUI EISENHOWER

Văzând că,în timp ce"marile puteri"par dispuse a se tocmi pe seama sorții popoarelor robite.Românii din exil sunt foarte ocupați cu bătălia fondului și lupta pentru intrarea în hilarele caricaturi de comitete,- un inimos scriitor francez,trăit multă vreme în România,pe care a îndrăgit-o,s'a gândit,în preajma anunțatei conferințe din Bermude,să scrie dânsul președintelui Americii în favoarea poporului român.Iată scrisoarea,în traducere liberă:

Paris,1 Iunie 1953. Domnule Președinte,M'am adresat Dv o primă oară în ajunul alegerii ca președinte al Statelor Unite,și am fost foarte mișcat că ați găsit timp să-mi mulțumiți pentru urările de reușită ce făcusem.Mă adresez Dv pentru a doua oară.Astăzi,în ajunul unei conferințe așa de cruciale, mă grăbesc să Vă scriu în speranța că acolo,în Bermude,Vă veți aminti că destinul popoarelor,pe care Dumnezeu Vi l-a încredințat,nu trebue compromis prin abilități în scopuri ciudate și mercantile,ci salvat de Dv,în spiritul înaltei probități morale de care mereu sunteți pătruns,și cu clarviziunea genială a poporului american pe care îl reprezentați.

Am fost extrem de mișcat la 10 Mai 1953,când ați adresat un mesaj de simpatie și încurajare poporului român.In inimile acestui brav popor Dv ați făcut să vibreze o coardă patetică,ceeace niciun străin n'a mai fost de multă vreme în stare să facă.Am zis"brav popor",căci în adevăr e brav.Istoria sa a început în noaptea timpurilor.Născut din colonizarea traiană a Daciei,de pe la anul 300 până astăzi istoria sa a fost un lung și neîntrerupt șir de războaie contra invazorilor.Tătari,Ostrogoți,Gepizi,Huni,Greci fanarioți,Otomani,etc.,etc.,- toți și-au găsit mormântul acolo,în Dacia traiană.Fiii lui Burebista au păstrat cu spada în mâini patrimoniul strămoșilor.Santinela latinității la gurile Dunării a fost santinela creștinismului.In timp ce avanpostul Europei,sub conducerea vitejilor Ștefan,Mircea,Mihai,etc.,se războia neîntrerupt pentru oprirea Barbarilor,Europa se bucura de bună stare.

Câtă vreme dușmanul -potop turcesc,sau nouă ciumă asiatică- s'a măsurat singur cu bravii Români,aceștia s'au descurcat singuri.Dar când dușmanul de totdeauna -barbarul asiatic! Rușii- a obținut ajutoare și mijloace importante,grație unui om fără caracter,nici scrupule,care a fost Churchill,omul care a vândut la Yalta milioane de suflete nevinovate,pentru plăcerea de a-și fuma teatral,"en cabotin",pipa,în liniște și confort,- viteaza armată a marelui căpitan,Mareșalul Antonescu,care purta războiul sfânt de liberare a Basarabiei și Bucovinei.ocupate de invazorul bolșevic,a fost silită să dispară. Fusese un război cu pagini de glorioasă epopee la Odesa,bazinul Donețului, Crimea,Stalingrad.Dar armata română n'a dispărut prin nimicirea pe câmpul de bătaie: ea a fost vândută!

Domnule Președinte,România e grânarul Europei.Ea posedă în plus petrol (de calitate),sare,aur,argint,fier,cărbune,aramă,nichel,păduri,pește,industrii,mănăstiri,monumente istorice(din vremea Romanilor),pitoresc,etc. In nici o parte a lumii nu se găsesc atâtea bogății și frumuseți adunate pe o suprafață așa de mică;nici incomparabila ospitalitate a acestui popor modest și muncitor. Pacea cu Austria nu se poate obține în niciun Palais Rose din lume - nu pentru interesul său strategic,inexistent,ci numai pentrucă ea oferă comuniștilor un pretext și un alibi pentru a ocupa militărește toate popoarele zise satelite. Dv sunteți printre puținii cari-și dau seama că Moscoviții n'au schimbat și nu vor schimba niciodată scopul de a nimici lumea.Ei trebuesc loviți și nu rugați.Nu Vă lăsați dus și orbit de savantele și diavoleștile mașinații rusești,sau de interesele mercantile ale"perfidului Albion".Onoarea Dv e spada Dv,și onoarea poporului american e setea sa de dreptate și de independență.

Domnule Președinte,nu un Român Vă scrie,ci un Francez"de jure sanguinis", care e sigur că pace în lume nu va fi până ce comuniștii nu se vor retrage dincolo de Nistru,și acolo va trebui o cortină de oțel.Cel ce Vă scrie e tatăl unei familii numeroase.Soția mea se adresează soției Dv,și tuturor femeilor americane.Ascultați gemetele milioanelor de ființe: oameni,femei,copii, cari zilnic pier înfometați,înebuniți,în ocne,deportați în Siberia,sau în lagărele de muncă silnică.Nu confundați erorile și conduita nepăsătoare a unora din politicienii noștri europeni cu conștiința neputincioasă a noastră a tuturor,celor anonimi.Și dacă aveți dificultăți în a convinge pe careva din compatrioții Dv că nu trebue lăsată inițiativa Rușilor,publicați apelurile noastre,aceste scrisori de solidaritate umană.

Nu uitați,Domnule Președinte,la Bermude,bravul popor român! In speranța că acest apel va fi înțeles,Vă rog să primiți.."etc.

* Entuziastul prieten al Românilor a trimis,la aceeași dată,și premierului britanic următoarea scrisoare:

Domnule Președinte,Dv ați fost la Yalta pentru a Vă târgui fără scrupule, sprijinit de un Prezident fantomă și senil,asupra sufletelor a o sută de milioane de Europeni,abandonați Molohului rusesc.Zilnic cele 100 milioane de oameni din țările"satelite"Vă blestează.Dacă și de astă dată aveți iarăș de gând să Vă tocmiți pe seama destinului altora,abțineți-Vă.Bermudele vor fi fatale diabolicei Dv mașinații.- (Urmează semnătura și adresa exactă).

RICĂ ORTODOXU' CĂTRE VINTILĂ CONVERTITU'

Frate întru Hristos Vintilă,

Îndrăsnesc să mă adresez matale,care ai găsit,probabil din întâmplare,pe drumul noului Damasc,și o pârlită de catedră universitară prin Spania -corelația nu e sigură,dar dă de gândit și lasă gura amară cui își făcea iluzii asupra unei oarecare consistențe a intelectualului român-, în speranța că totuș o cale de înțelegere a mai rămas între voi,cei fulgerați de grație,așa, pe neașteptate,în mizeria exilului,"prinși la strâmtoare",cum scrie răutăcios"Solia",și noi ceștilalți,încăpățânați,ca milioanele de Români din țară, în ale noastre și ale neamului.

Țin să te felicit,în primul rând,și sincer,pentru caricatura pe care mi-ai făcut-o în"Îndreptar": e savuroasă și -ce să-ți spun?- mă cuprinde. Iar cum vezi,revista cu jumătate catolici și jumătate ortodocși în redacție(îți amintești,din basmul lui Ispirescu,de Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop? Monștrii sunt infiniți,cum căile Domnului.. E de văzut numai, la München,cine stă călare și cine dimpotrivă o cam șchioapătă) o citesc și eu,deși,de când onor.direcție a constatat că nu par a fi convertibil,nu mi-o mai trimite.Așa mi-a ajuns sub ochi caricatura.Și trebue să recunosc că mare parte din ea,cea care mă privește personal în orice caz,este exactă.

Uite,eu nu aparțin cercului dela"Vatra": ăștia cred serios,sunt -cum spui matale cu ironie- "ortodocși incoruptibili",care prin urmare,deși profund convinși de necesitatea unirii bisericilor creștine și chiar cu mai multe lucrări științifice la activ decât poetul Vintilă Horia,nu vor obține niciodată,cum nu va obține bunăoară d-l Amzăr,o catedră universitară pentru merite religioase.Ei l-au citit,pe băncile liceului,pe"Vlaicu Vodă"al lui Davila, din când în când mai vâră nasul prin istorie,nu se sperie de Notre Dame cât se cutremură în fața cutărei smerite bisericuțe românești,zugrăvită -ar spune Arghezi- "cu acuarelă suferindă".Ei știu ceea ce se face că ignoră pr.Mircea: că,adică,religiozitatea poporului român nu este deloc pur formală,ci dimpotrivă;altfel,nu mai înțelegem pentru care motiv,dealungul veacurilor,atâtea sute de mii de Români s'au jertfit întru apărarea creștinătății,chiar în timpul când Occidentul pactiza cu Turcul,cum astăzi e dispus să pactizeze cu Rusul comunist.Și aici ar fi atâtea altele de precizat sau,și mai bine,de repetat din cele scrise cu perspicacitate,în ciuda unor fatale generalizări, de Lucian Blaga,în"Spațiul mioritic" și în"Gândirea",la care și matale,frate Vintilă,dacă ne aducem bine aminte,ai colaborat: pe o vreme când ortodoxia nu-ți făcea greață.

Eu,Rică Ortodoxu',fac parte mai curând din lumea liberilor cugetători (sau necugetători,cum zic la"Vatra")"democrați",aciuați în acest exil în special prin Franța.Fără a fi rămas chiar la un"proces cultural înghețat în anul 1877" -l-am citit pe Camus!-,sunt probabil o"figură anacronistică","un produs al burgheziei românești,care și-a construit singură cavouri fastuoase din principii rumegate pe jumătate și din stranii cărămizi spirituale importate cu mari sacrificii și desprinse la un moment dat de pe bolta cupolei politice a României întregite,spre a cădea în capul celor care credeau cu sfântă frenezie în intangibilitatea frontierelor și a principiilor eterne".Așa e: l-am vorbit de rău pe Antonescu,ca eroii cafenelei bucureștene,abia în vara lui 1944,și eram sigur că Muscalii ne eliberează țara,pe câtă vreme ăștia de la"Vatra" -țin să mă diferențiez de ei ca de ciumă,deși le-am cerut ospitalitate la gazetă,fiind foaia lor una dintre puținele care nu se lasă contaminate- n'au crezut niciodată în balivernele propagandei aliate de atunci,care atribuia de pildă Nemților masacrul dela Katyn(judecata de apoi a venit,cum se cuvine,mai târziu). Ai dreptate: din clasa a patra de liceu nu m'am spovedit,și nici cu dusul la biserică nu stau prea bine: 24 Ianuarie, 10 Mai, Crăciun,Paști,8 Noembrie(scuză-mă,ce s'a întâmplat la 8 Noembrie?).Eu văd apoi,în ortodoxie,mai puțin o mistică și mai mult un important fapt de cultură,care a dat un cachet special latinității noastre,deosebită deci de cea occidentală și prin aceasta cu trăsături originale.Cât privește"separatismul între stat și biserică",eu credeam -alean de mine!- că este vorba de un principiu sănătos,de o cucerire definitivă a lumii moderne,fiindcă din amestecul sacrului cu profanul cine pate ponosul mi se pare că e totdeauna sacrul.

Așa dar,pe mine m'ai zugrăvit cam aidoma.Imaginea pe care o dai însă despre ortodoxia românească,dovedind -cum zice,în"Istoria ieroglifică",Dimitrie Cantemir- că"la violean parola dumnezeiască și basna poeticească tot o cinste au",mi se pare oarecum falsă și desigur insultătoare pentru marea majoritate a conaționalilor.Fiindcă,la ce se reduce pentru d-ta,frate Vintilă,ieșit dela"Gândirea",ortodoxia? Extrag din articolul de pe prima pagină a"foii pentru gând și faptă creștinească": la Damian Stănoiu,la preoți ciomăgași, la păcat fără remușcări(remușcările se știe că au emigrat toate în Occident),

la post numai când o cere burta(biata mea mamă,care a postit miercurea şi vinerea de când o ştiu..),la suveniruri chirilice,la aruncatul crucii în gârlă de Bobotează,la preacurvie,divorţ,mititei,chef cu prolongé,spriţ şi aşa mai departe.Atâta tot.Mai spui doar,cu malitie,că"ortodoxia e libertate",gândind că adaugi astfel o insultă la cele multe: şi e drept că miros de carne friptă pe rug,dinspre"spaţiul mioritic"nu prea vine;iar de apocaliptice nopţi ale sfântului Bartolomeu -vai!- nici vorbă..

Pretinzi matale,în acelaş articol,că noi,ortodocşii,suntem un fel de"animale preistorice,care-şi poartă ultimele exemplare pe culmile solitare ale câteunei insule uitate de Dumnezeu".Se prea poate,dar între anacronismul nostru şi prea prezenta dv actualitate,credem că orice persoană cu un minimum de onestitate ştie ce trebue să aleagă.Şi fiindcă suntem în subiect,aş vrea să-ţi atrag luarea aminte asupra unei distincţii pe care o face un prieten niţel cam năzdrăvan al subsemnatului.Referindu-se la prea desele şi uneori suspectele convertiri din emigranţa noastră,el obişnueşte să spună,în glumă,fără insinuările perfide din proza matale cu privire la ortodoxie,că în realitate e vorba de trei categorii de persoane:convertiţii,invertiţii şi învârtiţii.Mie,care am meditat asupra năstruşnicei distincţii,ca să fiu drept,numai primii mi se par merituoşi de stimă: trecerea dela ortodoxie la catolicism sau,ca să-ţi fac plăcere,revenirea la matca unicei biserici,ar corespunde,la aceşti rari nantes ai exilului,unei profunde convingeri,unei crize religioase intime,în faţa căreia trebue să ne plecăm umiliţi capul şi,la nevoie,chiar genunchii,aşa cum,citind mişcătoarele"Confesiuni"ale sf.Augustin, sufletul nu se poate să nu ni se cutremure.Câte sunt,însă,cu adevărat,aceste cazuri? Prea puţine,cred eu,care cunosc greutăţile imense.în care se sbate unul dintre cei mai dotaţi artişti ai noştri din refugiu,pe câtă vreme alţii, care s'au grăbit să facă acelaş pas,fără o fărâmă din seriozitatea lui,au găsit şi mai multă înţelegere şi si mai multă ajutorare.

Vin apoi,în clasificarea prietenului,de care-ţi vorbeam,invertiţii: oameni,care n'au fost niciodată ancoraţi bine în vreo credinţă,de niciun fel, care,după ce au schimbat partidele unul după altul,epuizându-le,au trecut la schimbarea succesivă a religiilor,din dezorientare,confuzie,vocaţie de morişcă: invertire morală într'un cuvânt.Unii dintre aceştia justifică metamorfoza cu măreţia monumentelor de artă ale catolicismului,fiindu-le parcă ruşine cu mănăstirile noastre bucovinene,în care evlavia respiră şi din ziduri,şi uitând cât sânge,şi românesc,deci ortodox,stă la temelia catedralelor occidentale şi a Campanilului lui Giotto.Fără sacrificiul neamurilor puse în calea răutăţilor la hotarul de răsărit al Europei,frate Vintilă,cu greu Apusul ar fi cunoscut înflorirea culturală de care pe drept cuvânt e mândru.Dar nici noi nu trebue să ne sgâim ochii ca viţelul la poarta nouă, pierzând simţul măsurii,din ignorarea datelor elementare ale istoriei.Lumea, de care-ţi vorbesc acum,e în stare să-şi modifice credinţa religioasă,politică,ideile,după cum bate vântul,şi în orice caz cu mai mare frecvenţă decât aceea cu care-şi schimbă o anumită linjerie intimă.

Dacă,însă,convertiţilor sinceri li se cuvine admiraţia,pe care o merită orice act sufletesc făcut cu convingere adâncă şi curaj,dezinteresat,- şi poate şi invidia,fiindcă au descoperit calea,adevărul şi viaţa - iar invertiţii pot beneficia numai de compătimire sau de râs(cât grotesc e în această pantomimă continuă a transformismului!),- tot dispreţul,vei fi de acord, trebue rezervat învârtiţilor: acelora care şi religia,ca s'o spunem cu Dante, extrem de sever când îi judecă în iad,"misero in borsa",care,adică,au făcut şi din credinţă o afacere de portofel.E vorba de exemplare sub-umane,fără scrupule,care,ca să-şi asigure o viaţă cât mai comodă,renunţă cu uşurinţă la orice li se părea mai înainte de nesdruncinat,scuipă unde ieri au lins şi ling unde ieri au vărsat lături.Refugiului nostru,ca supremă umilire,i-a fost dat să cunoască şi fripturişti ai religiei: şi judecă matale,frate întru Hristos Horia,dacă între religie şi"friptură"n'ar trebui să existe cea mai totală incompatibilitate.. Prietenul meu îmi cita mai deunăzi cazul cutărui profesor"universitar",care,pentru a-şi păstra postul nemeritat,unde-l împinsese Iorga într'un moment de enervare,şi de unde de mai multe ori fusese ameninţat cu îndepărtarea,pentru incapacitate patentă,a îmbrăcat rând pe rând toate cămăşile politicăriei noastre naţionale,dela aceea ţărănească,pe deasupra iţarilor,a lui Mihalache,până la aceea vag socialistă a lui Voitec,iar când a terminat partidele şi treaba nu mai renta,a păşit cu aceeaşi convingere la confesiunile religioase,îmbrăţişându-le,una după alta,pe toate.Ba se spune că de curând a început să cumpere tratate cu privire la planeta Marte, în speranţa că,la temuta venire pe pământ a Marţienilor,va fi gata pregătit să le adopte credinţa.Aceştia sunt învârtiţii: şi eu,drept să-ţi spun,nu

m'aş bucura prea mult de recuperarea lor.Există,ştiu prea bine,oi rătăcite,
care,când se întorc la stână,li se face sărbătoare împărătească; dar când e
mai multă rătăcirea decât oaia,şi nici lapte nu dă,oi vine doar să sugă,poa-
te că eforturile de adus la matcă sunt zadarnice.
Încheind,nu-ţi voi aduce ofensa,frate Vintilă,de a te întreba cărei cate-
gorii din cele trei de mai sus personal îi aparţii.D-ta eşti prea poet pen-
tru a te lăsa prins de cele pământeşti şi ale veacului.Aşa,nu vei lua în nu-
me de rău nici cele de mine scrise,ci cel mult vei reflecta că răul şi bine-
le nu sunt chiar atât de net distribuite în această vale a plângerii. Rămân
al d-tale,

Rică Ortodoxu'

<u>COSITUL</u> de Vasile Alecsandri

Faptul zilei se aprinde pe a dealurilor frunte
Ş'un râu falnic de lumină se revarsă peste munte;
Iarba coaptă străluceşte,ea se clatină la vânt,
Ş'a ei umbră lin se mişcă,în dungi negre pe pământ.

Iată vin cosaşii veseli,se pun rând.Sub a lor coasă,
Câmpul ras rămâne verde,ca o apă luminoasă.
Unii brazdele răstoarnă,în căpiţe alţi le-adună,
Le clădesc apoi în stoguri şi cu stuh le încunună.

Mai devale'n cea dumbravă cu poiana tăinuită,
Unde umbra pare verde şi de flori îmbălsămată,
Coasele,sub teacă udă,zăngănesc răsunător;
Din căpiţă în căpiţă Dumbrăveanca saltă'n sbor.

Un flăcău cosind de-o parte,lâng-o tufă de sulcină,
Vede iarba încâlcită,frântă pe la rădăcină:
"Ce să fie?.. Cuib de fiară?.. O! minune!" zice el
Şi,zâmbind,se pleacă iute de culege.. un cercel!

&& <u>OMUL PETRINIC</u>("Libertatea",II,15-16).- Citind şi răscitind"omul petri-
nic",sau"postenic",mare treabă n'am înţeles eu,decât că autorul a fost somat
de şefi să-şi facă autocritica.In acest articol,scris pe dimensiuni de vea-
curi(ca lungime),d-l V.Posteucă se joacă de-a ascunselea cu noţiunile de"om
tare" şi"om mare",căutând să ne arate care dintre aceştia,după părerea sa,ar
fi mai indicat generaţiei noastre. "Omul tare"ar fi acela care ştie să moară
pentru credinţa sa,fără a cunoaşte căderile,aici intrând,dacă vorbim de Le-
giune,toţi cari au pus trupurile lor temelie Mişcării.A doua categorie,a"omu-
lui mare",are calitatea primei,plus abilitatea de a se fofila,cu dreptul şi
datoria,chiar,de-a cădea în noroi,de-a greşi,de-a dispera,de a se lepăda,de
a se îndoi,ca apoi să se ridice prin căinţă.Acesta ar fi"omul petrinic",o co-
pie îndepărtată a sf.apostol Petru,cel cu"cheia".
De exemple vii,autorul se fereşte,cu toate că,slavă Domnului,ar avea a-
atâtea în jurul său.. De aceea se refugiază în Scriptură şi,jucându-se
de-a catolicismul,ni-l prezintă pe Petru,predestinat căderilor tocmai pentru
ca Fiul lui Dumnezeu să-şi arate mărirea şi puterea,făcând din cel de pe ur-
mă cel dintâi. Ori neamul,care nu-i Cristos,nu ne vine a crede că va fi de
acord cu linia petrinică fixată de d-l Posteucă celor ce vor să fie"oameni
mari",oamenii politici de mâine.In politică,după câte am spicuit,"greşelile
se plătesc scump şi foarte adeseori sunt ireparabile".Cel ce cade,căzut ră-
mâne cu tot petrinismul din sufletul lui.Dacă neamurile pământului s'ar găsi
la un moment dat în condiţia petrinică de laşitate,cum o numeşte autorul,ne
întrebăm cu groază,ce-ar face stalinistii dela pândă? Ar face ca Isus cu a-
postolul"sărac cu duhul",căruia-i întinde mâna să-l scoată din cădere,sau
ar da lovitura de graţie petriniştilor?
Dar d-l Posteucă poate răspunde că noi luptăm pentru biruinţa spirituală.
Atunci să facem şi noi ce voia odată autorul"omului petrinic":harakiri în fa-
ţa Palatului lui Carol II,ceeace s'ar traduce astăzi prin o sinucidere în ma-
să în faţa tabloului"părintelui popoarelor"! Oare aceasta aşteaptă dela noi
milioanele de sclavi? Bine e să ne jucăm de-a liniile,camarade Posteucă!
Pe câte am putut înţelege,nu căderile în noroi,în greşală,în desnădejde,
în lepădare laşă sau căinţă amară ne-au fost puse în inimi pentru a putea bi-
rui răul din lume,ci credinţa în forţa divină şi hotărîrea bărbătească în fa-
ţa primejdiei.Nu fofileală abilă,ci eroism în luptă dreaptă. Parcă era o le-
ge de căpetenie ce caracteriza pe vremuri spiritualitatea legionară: "Decât
să învingi printr'o mişelie,mai bine să cazi luptând în drumul onoarei!" "Es-
te,dar s'a isprăvit!",cum ar spune olteanul.

D. P. Bărcău

DORURI ȘI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

P.-Franța: N'am făcut nici dată politică;ca tot șirul de moși și strămoși, când Țara a avut nevoe de mine prezența mea anonimă,firească dar hotărîtă,a fost vie.Citesc și primesc aproape toate publicațiile românești cu bucurie. Nu încerc să înțeleg luptele intestine sau dintre diversele căprării și clanuri,"forțe naționale".etc.Caut în ele doar permanența românească.Câteodată mă întristez,când văd ponegriți și muscălește înjurați prieteni dragi mie. Socotesc desigur nedrept,dar românii așa s'au înjurat întotdeauna.La noi bârfa,ca scoarțele oltenești,ca opinca,doina și mămăliga,fac parte din viul nostru.Un singur lucru mă frământă(vezi,doare): bune's toate conferințele și buchea și"cuvintele încrucișate"din sutele de adunări,scrieri și serbări de tot felul,în toate ocaziile,din Paris în Buenos Aires și din USA în Australia.Dar.. dar ceva mai"eficace",un fel de mână în piept pusă conștiinței internaționale sau evenimentului internațional,n'ar fi mai"urgent",mai oportun? Cât tam-tam Finaly ori Rosenberg,pentru diversiuni minore!.. De multe ori îmi face impresia că fiecare se aciuiază și se organizează cu ferma convingere că o face pentru multă,foarte multă vreme(dacă nu pentru totdeauna)!

Imi amintesc,în ajunul fugii mele din Țară,mă dusesem să-mi iau rămas bun dela câțiva prieteni.Comandorul.. mă sărută cu lacrimi în ochi(Il cunoșteam de când avea 10 ani,crescusem împreună): Dragul meu,dacă toți plecăm ca tine, cine mai rămâne aici?.. Altul,bătrânul literat.. mă ia de braț,și în spatele casei îmi arată pământul proaspăt arat: Aici,cu picioarele înfipte'n glie,au stat generații de Români și d'asta n'au putut fi urniți din loc.De pleci cu tine,îmi pare o dezertare.Rămân să țin glia cu piciorul!

Am plecat cu lecția lor,de"luptă individuală",de rezistență.Ajuns aici, ani de zile am dus lupta"pe cont propriu"xxxxxxxxxxxxxxx,fără să mai aștept(ce?),cum scrie la carte când trebue să străbați un baraj nimicitor de artilerie: fiecare pe socoteala lui,înainte! M'am agitat,am strigat,am scris, m'am adresat la prieteni și la necunoscuți,mici și mari.Socotesc că zeci și zeci de Români,cari ar trimite odată pe lună scrisori,memorii,proteste,cari s'ar agita în stradă și în multiple ocazii insolite,ar trezi însfârșit indiferența internațională.Socotesc chiar posibilă organizarea,concertarea unor mici"comando",care să terorizeze conștiințele somnolente sau răuvoitoare. Ocaziile nu lipsesc:ONU,expoziții RFR,conferințe internaționale,etc.

Veți zice că viziunea mea e puerilă,că"cine sunt eu",că,vezi Doamne,are grijă Cutare,ori Comitetul X,ori Comitetul Y.. O hi,proști dar mulți,și capul lui Moțoc nu vine numai cu mesagii omagiale și cu serbări parohiale. La scrisoarea ce am trimes gen.Eisenhower,urându-i să fie ales președinte,capabil să arunce bolșevicii peste Nistru,mi-a mulțumit în plină campanie electorală,fără să țină socoteală că sunt un necunoscut.Sute de scrisori de ale noastre,n'ar trezi sau pune la respect pontifii și neguțătorii de politică internațională - și am fi mai utili nației noastre decât cu activitatea stagnantă și eufemizată a emigrației?.. Criticile nu vor lipsi,dar.. asta-i o altă istorie,cum ar zice Kipling.

S.-Germania: Am primit timp de aproape doi ani de zile"Vatra".Nu cred că e necesar să vă spun că îmi place nespus de mult.E cea mai vivace publicație din exilul românesc.Păcat că nu puteți s'o scoateți tipărită.Ar fi o adevărată bombă.În orice caz,eu m'aș bucura foarte mult dacă această idee ar putea fi realizată.

R.-Germania: Până acum,se mai putea zice că e vorba de lămurire,oarecum; de azi înainte se poate susține cu toată tăria că s'au lămurit toți,afară de brigadiri.Dar din acest punct de vedere nu poate fi vorba de pagubă..

D.-Germania: Eu v'aș scrie mai des,însă,când scriu,mai înjur la a treia persoană și mă treceți pe răbojul public,și apoi încep oamenii vrednici,adică cei ce păzesc colțurile din când în când,să se uite la mine pe sub gene, cu scrâșnituri de dinți ascuțiți.Cu toate că spun unii că Vatra cam înjură și mușcă,mie-mi place.Dacă nu ar fi Vatra,de la cine aș afla eu anumite chestiuni pe care unii caută să le acopere,sub pretextul că ne facem de râs în fața lumii? Păi acum așa și-așa ne-am dat în spectacol în fața lumii și trebuia să o lămurim odată. Insă,după cum văd eu,va trebui încă mult până când se va ajunge la o soluție.Asta pentrucă oamenii așteaptă o limpezire"minune" (de la Dumnezeu);Dumnezeu îți dă dar nu-ți bagă și'n traistă.

După mine,cei ce se mișcă domină și vor domina.Mai cu seamă că le cunosc și slăbiciunea celor ce nu fac decât să vorbească - și fapte ioc,cum zice turcul.Știu că o să ziceți și Dv după cum și alții-mi spun,că ce fac dacă se mișcă? Tatăl meu îmi spunea că"decât să stai degeaba,mai bine să pierzi ceva!

căci din pierdere te alegi cu o experiență'n plus.Nu vreau să fiu înțeles greșit,însă mă doare când văd că lumea se dă una după alta și așteaptă să pice colaou.Așa că ne'mpingem mereu în timp..

M.-Canada: Cea mai mare treabă românească ați face-o voi,din Roma,dacă ați putea scoate Vatra și în engleză,franceză,germană.Gândiți-vă; noi de aici v'am trimite regulat contribuția noastră.

S.-Canada: Vatra e bună așa cum mereu a fost.Atinge f.reușit toate problemele.Cred însă că ar fi bine să renunțe la polemică.In special la adresa"comandantului".N'ar fi mai bine să-i rezervați cât mai puțin spațiu?

Ați deschis în coloanele Vetrei problema unității Mișcării Legionare.Ați redeșteptat speranțele adormite,ați reînviat dezorientații.Dar v'ați oprit aici.Problema este departe de a fi soluționată.In această campanie de unificare ce ați pornit-o pentru găsirea unei soluții care ar putea duce la înlăturarea răului ce de o decadă și mai bine de ani macină din ființa Mișcării esențialul,cei chemați să-și dea părerea se cam joacă"de-a ascunselea".Câțiva mai îndrăsneți n'au spus în fond altceva decât că H.S.e vinovatul,lucru știut de altfel,și în capul căruia au aruncat toate cioburile,dar cu soluția unității n'au venit.Cert e că la ora actuală această problemă chinue mințile majorității legionarilor.Este,am putea spune,dorința tuturor.Dar spre realizarea ei n'avem decât o singură cale: să pornim dela adevăr.Câți dintre noi ar mai putea corespunde acestei indiscutabile realități? Și dv știți că dintre cei ce și-au luat traista'n băț și au plecat dela H.S. sunt mulți tot atât de răi,sau mai răi decât cei ce-l mai susțin și-l mai aprobă. Dacă s'ar putea ajunge la regruparea tuturor elementelor vrednice de încredere,da,unitatea trebue făcută.Dar dacă se va tolera aceleași premize false care ne-au adus unde ne găsim,tot ce s'ar face ar fi o nouă crimă contra Mișcării Legionare.După părerea mea,cred că este greșit spus că ar fi vorba de problema unității Mișcării Legionare.E vorba numai de unitatea frânturilor legionare din exil,pentrucă Mișcarea Legionară nu s'a expatriat în întregime.

Toată lumea legionară aproape,dorește unirea.Ar fi momentul oportun de captare a acestui curent.In ce măsură s'au sezisat cei indicați să facă aceasta? Răspunsul meu e că ne găsim într'o perioadă identică aceleia după primul răsboi mondial,când curentul naționalist în țara noastră luase proporții uriașe,însă,s'a văzut lipsa unui conducător capabil să capteze și îndrumeze aceste energii,care s'au irosit mai apoi.D-l Comandant al Bunei Vestiri Ilie Gârneață,prin personalitatea d-sale,ar fi fost cel mai indicat să pună capăt acestei dureroase zbuciumări.Ezită totuș să facă acest mare act.Ce vedem dela dânsul? Doar timide încercări de manifestare.Circulări ocazionale, iar în timpul din urmă scoaterea primului număr al Pământului Strămoșesc în exil.Atât! De ce nu lansează un apel către toți legionarii?.. Nimeni n'ar mai putea spune că ar exista două Gărzi de Fier;căci d-l H.Sima a format Frontul Libertății,unde l-au urmat cei ce au crezut de cuviință.

D.-Austria: In noaptea de 19 Iulie a ultimului an de străjuire a d-lui general Cantacuzino la mormântul Regelui Ferdinand din Curtea de Argeș,unde în toți anii veneau cavalerii ordinului"Mihai Viteazul",noi i-am așteptat la gară,dar în taină,spre a nu supăra autoritățile,cu care nu de mult avuseserăm serios de furcă. In mănăstire,așteptam nerăbdători să se sfârșească ora de strajă,pentru a conduce la masă pe d-l general.Trece ora de liniște cu adevărat mormântală.Afară de cavaleri eram singurii spectatori.Spre uimirea noastră,sunt schimbați doar trei,d-l general continuând straja încă o oră.Ne miram cum poate la vârsta lui să stea două ore neclintit;părea că nici nu clipește. După altă oră,a plecat cu noi,dar nu mai era niciun restaurant deschis.Mergeam pe bulevardul Mânăstirii,și teii își scuturau ultimele petale, parcă rămase să-i dea un ultim salut,ultimilor pași din ultimul lui drum la noi.Eram abătuți.Afară de T.,care n'avea nimic de mâncare acasă,singurii indicați a invita eram eu cu fratele meu;dar ce puteam noi face,când trebuise să ne strecurăm desculți de-acasă în noaptea aceea? Pe-atunci duceam luptă și cu familia,care nu putea încă înțelege sentimentele noastre.

Măi copii -zise deodată generalul- așa mă pișca un purece de cumplit,că numai cu gândul la dulceața ta de trandafiri măi T.am putut rezista să nu mă mișc!- Ne-am veselit cu toți ca prin farmec - și am rămas la dulceața lui T. în noaptea aceea..

A.C.Cusin -Statele Unite: Vestea ta despre moartea mult adoratei și neuitatei mele surori Clemansa,n'a făcut decât să plâng zile și zile.Plâng și acum când îți scriu.Visul meu era ca la întoarcerea în Țară să-mi găsesc familia completă în viață.Aceasta era rugăciunea mea de fiecare zi la Dumnezeu și aveam siguranța că așa va fi.Dar uite,nu! Și-atunci pe lista de vii și morți pe care-i invoc în atenția Celui de Sus zilnic la icoane,am șters pe Clemansa dela vii și-am trecut-o la.. morți!..

S E M N A L Ă R I

&& ESTERI, L'Italie et le Territoire Libre de Trieste, număr special, 5 Mai 1953.- Pentru a dovedi că"din punct de vedere etnic, goegrafic, istoric, cultural şi economic, Triestul şi întregul său teritoriu sunt parte integrantă a Italiei", oficiosul bimensil al Ministerului de Externe din Roma examinează, cu toată obiectivitatea posibilă într'o chestiune care seamănă, pe scară mai mică, cu a Transilvaniei noastre: situaţia creiată de tratatul de pace cu Italia în Veneţia Iulia, de ce nu s'a putut şi nu se va putea constitui"Teritoriul liber al Triestului", comportamentul iugoslav în zona B. şi declaraţia anglo-franco-americană din 20 Martie 1948, care recunoaşte drepturile indiscutabile ale Italiei asupra întregului"teritoriu liber". Documentarea e absolut convingătoare, şi nu putem fi decât alături de cine se opune unei ulterioare extinderi a slavismului în Europa: o solidaritate latină cât mai activă ni se pare azi nu numai oportună, dar indispensabilă şi conformă, mai mult chiar decât sentimentelor, intereselor româneşti.

&& Tocmai când eram să disperăm de soarta literelor româneşti în exil, lipsite, după încercarea cu"Luceafărul", de o publicaţie decentă, corespunzând calităţii superioare a câtorva cel puţin dintre scriitorii noştri refugiaţi - ("Caietele de dor"se lasă prea mult aşteptate), - ne-au sosit cam în acelaş timp REVUE DES ETUDES ROUMAINES şi BULETINUL BIBLIOTECII ROMANE.

Prima, tipărită la Paris în condiţii pe drept cuvânt regale, e editată de Fundaţia universitară Carol I şi are, ca secretari de redacţie, pe d-nii Victor BUESCU şi Emil TURDEANU, cărora li se adaogă, în comitetul de conducere, d-nii Const. BRĂILOIU, C. MARINESCU şi V. VENIAMIN: toate nume, cu excepţia probabil a ultimului, de garanţie ştiinţifică. Cât despre ceilalţi colaboratori, amintim în acest prim număr pe d-nii: I.-Horia RĂDULESCU, cu un documentat studiu despre teatrul francez la Români în sec. XIX; Al. BUSUIOCEANU, care povesteşte dragostea nefericită, crescută întâi la Napoli, dintre poetul spaniol Juan Valera şi frumoasa româncă Lucia Paladi, devenită marchiză de Bedmar, după ce fusese căsătorită cu un Cantacuzino-Paşcanu; Grigore NANDRIŞ vorbeşte de refugiaţii români în Rusia în sec. XVIII, documentând căinoşia de totdeauna a Muscalilor; Aurel DECEI, cu un eseu asupra expediţiei lui Mircea peste Dunăre contra Akincilor dela Karinovasi, şesul Karnobatului (1393), în care foloseşte cronici otomane necunoscute istoricilor noştri; E.D. TAPPE aduce noi date cu privire la Milescu, pe baza unor scrisori ale ambasadorului englez la C-pol, în funcţie între 1660-1668; A.C. GORGAN conturează simpatica figură de revoluţionar idealist a lui Jacques-Pierre Brissot, susţinător dezinteresat şi afectuos al iredentismului ardelean pe vremea lui Horia; George CIORĂNESCU, cu un studiu relativ la proectele federaliste privind ţările din zona Dunării de jos, dela jacobinul ungur Martinovici şi dela Napoleon I până la revoluţionarii noştri dela 48 şi până la Maiorescu; Emil TURDEANU, despre legătoria românească antică, cu frumoase ilustraţii; şi C.I. Karadja, despre antidotul cunoscut în româneşte sub numele de"tiriac"şi pătruns în Moldova, poate de pe timpul lui Ştefan cel Mare, din Republica veneţiană. La partea lingvistică colaborează: Alf LOMBARD, cu un studiu despre"flexiunea verbelor româneşti în -scă şi -şcă"; Octavian NANDRIŞ, despre"natura, acţiunea şi evoluţia lui i în româneşte"; şi Victor BUESCU, care, pornit la identificarea altor elemente latine necunoscute în limba noastră, descoperă că verbul a sănca (a se restabili, a se repune pe picioare) derivă din sanicare (dela sanus). Cu atât de alese contribuţii, ar fi de dorit ca publicaţia să-şi găsească difuziunea meritată, dovedind străinilor că"sunt şi în Moldova oameni"(nu numai labini sau teodosiazi).-

* BULETINUL BIBLIOTECII ROMANE, studii şi documente româneşti (Freiburg, I, 1, 1953), arată încă odată că dacă Virgil MIHAILESCU vă promite luna, luaţi-l în serios, fiindcă v'o va aduce pe tavă. La împlinirea a 4 ani de viaţă ai benemeritei instituţii, pe care o conduce, după ce a creiat-o ex nihilo, d-sa publică un prim buletin, de 235 de pagini la mimeograf, unde-şi dau întâlnire: pentru partea de limbă şi literatură, N.I. HERESCU, D. GĂZDARU ("Prima tipăritură din Moldova": imprimatul grecesc din 1642, cuprinzând decretul sinodal al patriarhului Partenie, după marele sobor dela Iaşi), Gr. NANDRIŞ ("Texte şi glose româneşti în Biblioteca bodleiana din Oxford": un vocabular cu peste 3000 de cuvinte în"Lexiconul heptaglot"din prima jumătate a sec. XVII); Emil TURDEANU dă noi amănunte în legătură cu frumoasa figură a unui dregător moldovean, vistiernicul Mateias, din sec. XVI; D.C. AMZĂR, cu alte precizări relativ la călătorul etnograf german Johan Georg Kohl, care, în volumul"Reise in Ungarn", a publicat"Elegia urmaşilor coloniştilor romani în Dacia despre prăbuşirea Imperiului Roman"; Alexandrina MITJTELU, despre multiplele lecturi ale lui Odobescu; Fr. TAILLIEZ ("La Vierge dans la littérature populaire roumaine"). Buletinul mai cuprinde un capitol dedicat lui Ion Bianu, "ctitor al culturii române"; un altul, consacrat artei, la care-şi dau contribuţia d-nii C. SASSU ("Monu-

mente bisericeşti în Moldova"),Al.BUSUIOCEANU despre pictorul Pătraşcu,şi Th.
BUCUR("Consideraţii generale cu privire la începuturile picturii la Români").
In favoarea constituirii unei cât mai complete bibliografii a pribegiei se
pronunţă d-nii Petre SERGESCU şi Mircea ELIADE,pe când d-l D.C.AMZĂR propune
"o anchetă asupra materiei româneşti din toate lucrările de informaţie gene-
rală: enciclopedii,lexicoane,dicţionare,etc.,notându-se exact erorile respec-
tive: anchetă"care ne va permite să vedem în ce măsură,prin ce şi prin cine
suntem prezenţi în conştiinţa lumii civilizate".Ideia e foarte bună,dar im-
prudentă; când vom constata ce roade a dat"munca"reprezentanţilor culturii
noastre în străinătate,o să avem motiv de resentiment pe toată viaţa,câtă ne
mai rămâne.. Buletinul se încheie cu informaţii asupra activităţii Bibl.Rom.-

Tot caracter literar au şi următoarele publicaţii:

* V E R S(II,4 şi III,1).- Cu al 3-lea an de curajoasă apariţie,revista
d-lui NOVACOVSCHI devine"buletin al Asoc.N.Bălcescu"din Chicago,dar colabora-
torii rămân cam aceiaşi,adică mai buni şi mai puţin buni.Aflăm astfel pe Ana-
soara STAN,povestind cu drag din Ardealul copilăriei; Ştefăniţă NICOARĂ,re-
nunţând la o anumită sgură,ar putea da şi mai mult decât această"Poveste de
Crăciun",totuş merituoasă; pr.Ioan POPA aminteşte câteva din minunile lui Ie-
remia Valahul; C.ISOPESCU continuă să descopere America; I.N.MANZATTI,arată
altele"din isprăvile aliaţilor fireşti"(Ruşii,se'nţelege).Pe lângă director,
vorbind de actualitatea lui Bălcescu,mai ales ca precursor al ideilor euro-
peiste,Ştefan BACIU prezintă"un mare poet din Ecuador:Jorge Carrera Andrade",
din care şi traduce; D.C.AMZĂR,care are şi o notă despre"convertiri şi con-
vertiţi" -"când stăpânirile se prăbuşesc,când hotarele se mută cu zeci şi su-
te de km,când pace e şi nu e,nu este de mirare că şi credinţa se clatină în
sufletele labile sau în calculele celor interesaţi"- publică,sub titlul"Drep-
tatea socială",un interesant capitol din lucrarea inedită"România şi proble-
mele păcii".- Revista a luat iniţiativa de a publica traduceri,în bună parte
reuşite,din"Lirica popoarelor",cum şi interesante eşantioane din"poezia popu-
lară româno-americană"(Vasile Şofronescu).Versuri originale semnează Aron CO-
TRUŞ,Victor BUESCU,N.S.GOVORA,Nic.NOVAC,I.G.DIMITRIU,V.POSTEUCĂ.Acesta din
urmă,pe cât de autentic poet,pe atât e de slab traducător(mediocrul articol
al lui E.D.Tappe cu prilejul centenarului eminescian a devenit aproape o pa-
rodie:se vorbeşte de ziarul"conservativ"Timpul;posesivele se încalecă,etc.),
şi de catastrofal critic: se ştie că de obicei,când poeţii scriu despre po-
eţi,iţele,în loc să se descurce,mai rău se încurcă,dar o măsură ar trebui să
fie şi aici. "Casa dela ţară"(e titlul unei lirici a d-lui Cotruş) devine
stâlpul de lumină pe umerii căruia vremea în trecere îşi sprijină paşii obo-
siţi" - iată una din imaginile baroce,fără sens,ale d-lui Posteucă.- "Fiind
"Vers" o revistă de cultură,am ruga pe neobositul director să îngrijească mai
bine ortografia,ca să nu uite pribegii şi ce bruma au învăţat în clasele pri-
mare:"noştrii","fi-ei ţărâna uşoară!","ocuparea s'au eliberarea"..

* ÎNŞIR'TE MĂRGĂRITE,Rio de Janeiro,II,7-8.- Rămasă numai în grija d-lui I.
G.DIMITRIU,care iar se luptă greu cu gramatica(la p.48:"expresiile tari nu
scade valoarea estetică a versului popular"),şi din nou se'nfurie trivial pe
un recenzent -cel dela"România viitoare"- care nu-i admiră mediocritatea,ba-l
denunţă chiar,după şablon,colegilor de redacţie,să-l dea afară,că-l"spurcă"
pe Coşbuc şi.. e Armean("Înşir'te Mărgărite"acceptă totuş colaborarea lui Eu-
gen Relgis,tovarăş cu Podoleanu),- revista din Rio resimte serios lipsa unui
discernământ cu adevărat critic şi nu agitat sau năbădăios ca o fată mare
susceptibilă.Găsim astfel,în acest număr din urmă,alături de un frumos -dar
greu de priceput pentru cine nu cunoaşte a fondo limba italiană- eseu al A.
Marcello CAMILUCCI pe marginea ultimei opere a lui Manacorda,obişnuita arhi-
vărie de pretură literară a prof.C.ISOPESCU; lângă lirica decentă sau chiar
bună a d-lor POSTEUCĂ,NOVAC şi mai ales Ion TOLESCU,versurile înfiorătoare
ale lui Radu DRUMARU; iar la capitolul prozei de artă n'avem de remarcat de-
cât o oarecare,limitată,savoare de limbă în convenţionalele amintiri moldove-
ne semnate de Micu DEMETRESCU,dat că nuvela d-lui Vintilă HORIA -"Castelana
dela Carcerelle"- în afară de un condei prea expert în ale scrisului,nu re-
velă decât neverosimilităţi şi un gust dubiu al senzaţionalului cu sânge.

Inainte de a se autodizolva,cercul cultural"Andrei Mureşanu"din Rio de
Janeiro ne-a dăruit o plachetă consacrată Crăciunului şi iernii,cu poeme de
Arghezi,Vintilă Horia,Ştefan Baciu,şi proză de Faust Brădescu şi Mira Simian.

* CUGET ROMÂNESC,B.Aires,II,4-6, şi-a accentuat caracterul cultural în de-
trimentul politicii,vrem să spunem al eticei politice.In acest număr,d-l
prof.GĂZDARU,sub a cărui îngrijire exclusivă va rămânea revista,continuă
exemplarul studiu cu privire la"Contribuţia Românilor la progresul cultural
al Slavilor",iar d-l M.I.LEFTER aduce noi date în legătură cu figura şi ope-
ra Spătarului Milescu.În partea de"pagini alese",redescoperim un Creangă ma-
jor,savant în gradarea artistică a efectelor -fusese considerat un scriitor
popular,ba chiar folclorist!- în"Moş Nichifor Coţcariul".

(In editura"Cuget românesc"a apărut nu de mult şi"Marşul năzuinţei noas-
tre",o frumoasă compoziţie muzicală a ing.Marcel NICOLAU).

* CAMINUL,São Paulo,Brazilia,III,1.- Intrată în al 3-lea an de viaţă,re-
vista d-lui Nicu IANCU-PALTINIŞANU e dedicată aproape în întregime,la 35 de

ani dela unirea decisă de Sfatul Țării,la Chișinău,în ziua de 27 Martie, basarabiei.Nu e uitată nici Transnistria,cu o bine venită"pagină"a ei.

&& Printr'o regretabilă scăpare din vedere n'am amintit,în"Vatra" din Aprilie 1953,alături de celelalte publicații cu caracter în prevalență religios ale exilului,CANDELA,revista bisericii ortodoxe române"Buna Vestire" din Montréal(Canada).În nr pe Mai,care se deschide cu"Rugăciunea"lui Eminescu,pr.dr Petre POPESCU,animatorul foii,scrie despre rolul esențial al bisericii noastre ortodoxe la realizarea unității naționale românești.-

* Ne-a scăpat deasemeni semnalarea unei scrisori de mare interes actual, adresată de I.P.S.Visarion PUIU patriarhului ecumenic din Constantinopol și publicată de LA CROIX în nr din 13 și 27 Ianuarie.

Adrian Popa

NOTĂ. Au mai sprijinit"Vatra": M.C.-Grecia; P.G.,Ș.C.,E.V.,G.B.,F.E.-Germania; I.B.,V.F.,V.B.-Statele Unite; D.P.,P.M.,R.G.,I.R.,M.T.,H.C.,G.C., P.D.-Franța; V.C.,D.P.,G.I.,A.H.,L.T.,P.M.-Argentina; X.-Portugalia; P.F., F.G.,A.C.,R.C.,A.M.,L.G.P.,V.S.,S.F.,V.C.,G.M.,B.M.,S.I.A.P.,P.C.,F.A.-Italia; O.P.,G.C.,N.N.,C.V.,M.H.,-Canada; R.O. -Brazilia; S.T.-Australia; O.M.,I.P.,M.T.,A.F.,G.C.,H.G. -Noua Zelandă; X.-Austria.-

*   *   *

&&& Secția românească a postului de radio Roma transmite de două ori pe săptămână revista presei române din exil.Editorii tuturor publicațiilor noastre sunt deci rugați să trimită câte o copie din fiecare număr pe adresa: Radio Roma - Sezione romena - Via Vittorio Veneto, 56.-

Emisiunile au loc zilnic,în limba română,de două ori: la 13.15,ora României,pe unde scurte de m 25.4 și 31.35,- și la 22.15,ora României,pe unde scurte de m 31.15 și 42.19.-

*   *   *

Adresa noastră: V A T R A - Via Costantino Morin, 6 - Roma - ITALIA.-

Rev. Em. VASILOSCHI
Franziskusstr. 179/I
DÜSSELDORF/Rath - GERMANIA